UNIVERSITY OF ILL GR
LIBRARY
URBANA, ILL.

DRAUGAS
(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

No. 257 2c A COPY CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 30 D., 1924 2c A COPY METAI-VOL. IX

ENTERED AS SECOND-CLASS MATER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

VATIKANAS GAL SUGRIAUS FRANCIJOS "GLOBĄ"

Į NEKATALIKIŠKAS ŠALIS BUS PASKIRTI VATIKANO DIPLOMATAI.

Gali pasibaigti Francijos privilegija.

ROMA, spal. 29. — Iš Francijos karaliaus Liudviko XIV laikų Francijos valdžia ligšiol skaitosi katalikų globėja visose nekatalikiškose šalyse, pradėjus Konstantinopoliu ir baigus Pekinu. Nors Francijos valdžia ilgus šimtmečius keitėsi, nors vienos jų buvo palankios, kitos nepalankios Vatikanui, tečiaus tas "protektoratas" ir ligšiol pasiliko Francijos žinyboje.

Pastaraisiais metais Francija su Vatikanu nesugyveno draugingai, tečiaus Vatikanas iš Francijos neatėmė "protektorato." Gi Francijai ta privilegija begalo naudinga. Ji tampriai surišta su jos interesais nekatalikiškose šalyse.

Gali baigtis privilegija.

Nors iš Vatikano tuo klausimu nepaduodama jokių oficialių žinių, bet eina kalbos ir laikraščiai rašo, kad Vatikanas šiuokart turės pasiskaityti su Francija, nes ir kantrybei yra saikas.

Šiandieninė radikalė Francijos valdžia iškalno nusakė, kad pradėjus ateinančio sausio 1 d. ji pertrauks diplomatinius santykius su Vatikanu. Pirm Naujų Metų iš Vatikano bus atšauktas atstovas ir jis daugiau nebegryž.

Kad taip, tai Vatikanas už tai galės atsimokėti Francijai, kuri pakenčia ir užlaiko radikalę valdžią. Panaikins Francijos "protektoratą" ne katalikiškose šalyse ir į tas šalis pasiųs nuosavus diplomatinius atstovus — Apaštalų Sosto nuncijus. Tegul po to Francija žinosi.

Lengva tas atlikti.

Kuomet šiandie Francija nekatalikiškose šalyse turi privilegijų globoti katalikus, tose šalyse Vatikanas neturi nuosavų diplomatinių atstovų. Turi tik taip vadinamus Apaštalų Sosto vizitatorius arba delegatus. Šie neturi diplomatinių teisių. Bet jeigu iš Francijos bus atimtos privilegijos, Vatikanas į tas nekatalikiškas šalis galės pasiųsti nuncijus su pilnomis diplomatinėmis teisėmis.

Vatikanas turi ir kitokių priemonių. Gali paduoti sugestijų, idant kiekviena šalis ten savo valdinius katalikus globotų.

Spėjama, kad Francija tikrai susilauks tos bausmės.

CHICAGO. — Šiandie pramatomas gražus oras, nors išdalies apsiniaukę.

FRANCIJA GAUNA DIDELIŲ KONCESIJŲ TURKIJOJE

KONSTANTINOP., spal. 30. — Kalbama, kad Francijos valdžia Turkijon ambasadoriumi paskirs Henri Franklin-Boullon. Gen. Mougin, Bouillono palydovas, jau sudarė reikalingus pagrindus Francijos su Turkija susiartinimui ir turkų valdžia su tais pagrindais sutiko.

Remiantis nauja sutartimi, kuri dar nepatvirtinta, Francija apturi dalį Chesterio koncesijų, protekciją Sirijoj ir kaikokius ekonominius interesus Turkijoj.

Turkai už tai gauna Francijoje kredito, diplomatinę paramą Mozulo klausime, kai kurias teises miestuose Alepo ir Alexandretta ir leidimą naudotis Bagdado geležinkeliu.

Ši sutartis Francijai duoda Turkijoje tokią politinę ir ekonominę poziciją, kokią pirm karo turėjo Vokietija.

Reikalinga parama.

Tas draugingumas su Francija Turkijai begalo brangiai atsieina. Tečiaus turkams reikalinga ne vien pagelba, bet ir parama.

Kuomet šiandie Turkija turi nesutikimų su Anglija, ji turi ieškoti Francijos draugingumo. Jei ji pyktusi su Francija, jai butų reikalingas Anglijos palankumas.

Kuomet eina kivirčiai del Mozulo žibalo, francuzai gali duoti reikalingos paramos.

Turkija privalo but gražiuoju su Francija. Pastaroji turi Sirijos mandatą. Turkai tik per Siriją geležinkeliu gali susisiekti su Mozulo apylinkėmis. Per Siriją gali gabenti ten kariuomenę ir amuniciją.

Turkai tikisi, kad Mozulo klausime francuzai T. Sąjungos taryboje balsuos už Turkiją.

Ilgos derybos.

Tais ir kitais klausimais derybas su Turkija Francija pradėjo 1921 m., kuomet tas pat Henri Franklin—Bouillon padarė sutartį su Mustapha Kemal paša, šiandieniniu Turkijos prezidentu. Tąja sutartimi remiantis, francuzai apleido Cilicijos provinciją ir už tai gavo ekonominių koncesijų.

Turkams Cilicija buvo reikalinga vesti karo operacijas prieš graikus. Francuzai, apleizdami Cilieiją, turkams perdavė daug ginklų ir amunicijos. Tai gavę turkai nugalėjo graikus.

Paskiaus Francija su Turkija išnaujo susikivirčijo, kuomet Poincaro valdžia pradėjo užtarianti anglus. Pasikeitus Francijos valdžiai, tas Franklin— Bouillon atnaujino derybas su Turkija. Ir štai rezultatai.

Ruhro Kraštas Paliuosuotas Iš Ekonominių Žnyplių

PARYŽIUS, spal. 30. — Francija pagaliaus baigė ekonominę evakuotę Ruhro krašte, taip, kaip premieras Herriot buvo žadėjęs Londono konferencijoj. Visi viešieji butai ir civilės tarnybos ofisai grąžinti vokiečiams. Apie 30,000 pašalintų vokiečių geležinkeliečių gryžo darban.

Reparacijų komisija skelbdama tą faktą pažymi, jog ekspertų planų reparacinės programos paskutinė dalis išpildyta.

Reparacijų komisija užsiima kitomis reparacinės programos dalimis. Nustato reparacijų mokėjimą ir bausmę už sąlygų nepildymą.

Komisijon su balsavimo teise ineina ir vienas amerikonas, kurs visgi nesiskaito oficialis S. Valstybių reprezentantas.

Aną dieną komisijos susirinkime iškeltas klausimas, kas ir kaip turi atmokėti S. Valstybių armijos okupuotės išlaidas.

Tas klausimas, atidėtas ir prie pirmosios progos jis bus nuodugniai komisijos svarstomas.

MEKSIKONAI NUŽUDĖ ANGLĄ.

MEXICO CITY, spal. 30. — Meksikonai plėšikai vieną kanadietį anglą nužudė, gi kitą pagrobė.

Anglijos interesus Meksikoje atstovauja S. Valstybės. Tad S. Valstybių ambasadorius tuojaus iškėlė protestą.

Nuo "moonshine" žuvo Ira Snyder, 50 metų, 2358 Indiana ave.

TAKSŲ SKELBIMO KLAUSIMAS TEISMAN.

WASHINGTON, spal. 30. — S. Valstybių generalis prokuroras Stone paskelbė, kad personalių pajamų taksų per laikraščius skelbimo klausimas bus paduotas federaliams teismams išspręsti.

TERRE HAUTE, Ind., sp. 30. — Blackhawk anglių kasykloje, už 12 mailių nuo čia, žuvo 3 darbininkai.

VOKIETIJOJE RINKIMŲ KAMPANIJA.

BERLYNAS, spal. 30. — Vokietijoje prasidėjo politinė parlamentan rinkimų kampanija.

Rinkimai parlamentan (Reichstagan) įvyks gruodžio pradžioje.

Kampanija vedama ir jos rezultatai daugiausia priguli nuo Anglijos ir Suv. Valstybių rinkimų rezultatų.

Vokiečiai nors tarp savęs kovoja, tečiaus daug domės atkreipia, kas veikiasi Suv. Valstybėse, kas ten bus išrinkta prezidentu.

NUSAKO SAVO LAIMĖJIMUS.

NEW YORK, spal. v0. — Gubernatorius Smith, demokratas, nusako, kad jis laimėsiąs rinkimus. Gausiąs apie 750,000 balsų daugiaus už republikonų kandidatą į gubernatorius. Pastaruoju kandidatu yra Theodore Roosevelt.

MINI MITCHELLIO DIENĄ.

SCRANTON, Pa., spal. 30. — Kietųjų anglių kasyklose vakar nedirbta. Anglekasiai minėjo Mitchellio dieną. Tas Mitchell, kurs jau miręs, buvo įžymus organizuotų anglekasių vadas. Jis buvo anglekasių organizacijos prezidentu.

GILIAUSIA VIETA OKEANE.

WASHINGTON, spal. 30. — Ramiajam vandenyne užeita giliausia vieta. Išmatuota 6 mailios gilumas ir dugnas nepasiektas.

Ta vieta randasi už 50 mailių nuo Japonijos pakraščių.

LONDONAS, spal. 30. — Pekine, Kinijoj, mirė S. Valstybių ambasados narys Edward Bell.

BURLINGTON, VT., spal. 30. — Iš Chittenden apskrities kalėjimo pabėgo trys kaliniai savo sargą nuginklavę ir uždarę vienan narvan.

BOLŠEVIKAI PRADŽIUGĖ

PARYŽIUS, spal. 30. — Rusijos bolševikai begalo pradžiugę, kuomet Francijos radikalė valdžia jų valdžią pripažino. Dėkoja telegramomis ir notomis.

BUKARESTAS, Rumunija, spal. 30. — Pakvaišęs studentas čia nužudė policijos viršininką ir du policininku.

PARYŽIUS, spal. 30. Madagaskar saloje įvyko pirmu kartu Eucharistinis Kongresas.

Pravažiuoją automobiliu keli piktadariai ties Ashland boulv. ir Roosevelt road šaudė į parkų policmoną. Pabėgo. Praeivis sužeistas.

Mirė Chicagos bankininkas James B. Forgan. Ejo 72 metu.

NENORI DEVĖTI KEPURIŲ.

KAUNAS. Nuo spalių 1, š. m., visų viduriniųjų ir aukštesniųjų mokyklų mokiniams privaloma devėti uniformą.

Šimet ligi spal. 1 reikėjo mokiniams įsigyti kepures, gi metų bėgy visus kitus drabužius (uniformą).

Jau praėjo paskirtas terminas. Dar daugelis mokinių nedevi kepurių. Kadangi civilė kepurė mokiniams draudžiama devėti, tai jie vaikščioja be kepurių, aiškindamiesi, kad taip esą higieniškiau. Tą ir uždrausti negalima.

Bet ateis šalčiai, tai pragaiš tas higieniškumas.

KLAIPĖDOS GINTARAS.

Klaipėdos krašto valdžia ir gintarų fabriko bendrovė Š. A. A. Klaipėdoj, buvo padarę 1921 m. geguž. 7 sutartį del gintarų kasimo juroje. Sutartis jau baigėsi ir neatnaujinta.

PAŠTOS AGENTURA.

Zapišky, Kauno apskr., įsteigta paštos agentura. Aplinkiniai gyventojai turi daug naudos.

REPUBLIKONAI PERPUS SUMAŽINO TAKSAS

WASHINGTON, spal. 30. — Pinigyno sekretorius Mellon skelbia, kad republikonų administracija su savo "common sensu" ir sunkiuoju darbu taksas lygiai perpus palengvino Suv. Valstybių gyventojams.

Kuomet tas didelis darbas atlikta, reikia laukti šiai šaliai labai sveiko ekonominio periodo, žinoma, jei republikonų administracija ir toliaus pasiliks prie valdžios vairo.

Sekretorius įspėja visuomenę saugotis įvairių politinių šundaktarių, kurie veda kampaniją už kokias tai reformas. Saugotis jų siulomųjų vaistų nes tie vaistai gali pasirodyti nuodingi.

Kuomet Daweso reparacinis planas inauguruotas Europoj, Suv. Valstybės įgijo naujas savo produktams rinkas ir nuo jų priguli valstybės gerovė.

Sekretorius pareiškia, kad ekonominių sąlygų trumpu laiku negalima pakeisti. Tam tikslui reikalingas netrumpas periodas.

1920 metais Suv. Valstybėse taksų išpuolė 54 dol. kiekvienam vyrui, moterei ir vaikui. Ateinančiais metais tų taksų išpuls tik 27 dol. Bus lygiai viena puse mažiau.

KAS GIRDĖT TĖVYNĖJ LIETUVOJ

LIETUVOS EMIGRACIJA.

Per rugsėjo mėnesį svetim šaliams išduota 242 vizos už 8496 lt. ir 8 be mokesnio; pasų 828 už 26,374 lt. ir 5 be mok.; pasų prailginta 165 už 5,432 lt. ir 4 be mok.; vizų 345 už 10,313 lt. Leidimų duota 43 už 4,229 lt. 60c.; prailginta 1 už 90 lt. ir 5 be mok. Viso pajamų už vizas, pasus ir leidimus už šį mėnesį suimta 54,734 litai. Iš Lietuvos daugiausia važiuoja į Latviją, Vokietiją, Čekoslovakiją, į kitus kraštus mažai; ypač į Ameriką nedaug, kuomet seniau į Ameriką budavo dauguma. Visų vykstančių iš Lietuvos yra 60 nuoš. žydų ir 40 nuoš. lietuvių ir kitų tautybių. Emigracija iš Lietuvos eina daugiausia į Rytų Ameriką, Argentiną ir į Afriką. Netolimoje ateity, numatoma nemažas išvažiavimų skaičius į Franciją, nes tenai po karo jaučiama didžiausia lauko darbininkų stoka. Taigi norintieji su laiku galės sužinoti iš susikurusio tam reikalui atskiro informacinio biuro apie pragyvenimą Francijoje ir apie uždarbį. Į Lietuvą judėjimas eina daugiausia iš Latvijos ir Vokietijos. Nuolatinis judėjimas surištas su prekybos tikslais. Kitais reikalais važiuojančiųjų skaičius nedidelis.

BALTGUDŽIŲ PROTESTAS.

Spalių 7 iš Vilniaus štai kas pranešama.

Lenkų premieras Grabski priėmė baltgudžių deputaciją su kun. Stankevičiu priešaky.

Deputacija reikalavo baltgudžių mokyklos laisvės ir baltgudžių kalbos teisių valstybės įstaigose.

Po to pareikštas protestas prieš baltgudžių kankinimus lenkų kalėjimuose.

IŠ PILVIŠKIŲ.

Jau bus apie 50 metų, kai pro Pilviškių miestelį eina svarbus geležinkelis. Pats miestelis žinomas visoje apylinkėje kaipo geras prekybos punktas. Daug manufakturos ir įvairiausių kolonijalių prekių parduodama plačių apylinkių ukininkams — sodiečiams, daug ukio produktų supirkama, didelės apyvartos padaroma. Taip yra iš senovės.

Bet ligšiol miestelis su geležinkelio stotimi, kuri yra arpie už vieno kilometro, nesujungtas reikalingu geru keliu. Šiandieninis kelias yra senovės kelias. Kol sausa, juo važiuoti galima. Bet lijant, arba rudenį, taipat pavasarį—viena bala ir purvai.

Ir niekas tuo svarbiu klausimu nesirupina. O juk nebutų sunkus daiktas tą kelią kartą ant visados nusausinti ir turėti begalinės iš to naudos.

Pilviškių gyventojai turėtų susidomėti tuo klausimu.

ŽEMĖS UKIO PARODA.

Spalių 6 ir 7 d. Kaišedoryse įvyko žemės ukio paroda.

Parodoje buvo keturi skyriai: mašinų, stambiųjų gyvulių, smulkiųjų gyvulių bei paukščių ir daržovių bei išdirbinių.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ.

PINIGŲ KURSAS.

Spalių 29, 1924

Lietuvos 100 litų	$10.00
Anglijos 1 sterl. svarui ..	4.50
Francijos 100 frankų	5.22
Italijos 100 lirų	4.31
Belgijos 100 frankų	4.81
Šveicarijos 100 frankų ..	19.24
Čekoslovakijos 100 kr. ..	2.98

SIŲSKITE SAVO GIMINEMS
—: Į :—
LIETUVĄ
PINIGUS
PER
"DRAUGĄ"

Nes, "DRAUGAS" pigiausiai siunčia ir geriausia patarnauja. "DRAUGAS" siunčia per didžiausią LIETUVOS VALSTYBĖS BANKĄ ir UKIO BANKĄ. "DRAUGAS" siunčia pinigus litais ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama.

"DRAUGAS" PUBL. CO.
2334 So. Oakley Ave. Chicago.
Telef. Roosevelt 7791
Ofiso Valandos:
Nuo 8 ryto iki 7 val. vakare
Sekmadieniais uždaryta

"DRAUGAS"
Published Daily Except Sundays
One Year $6.00
Six Months $3.00
AT NEWS - STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Red. Tel. Roosevelt 2919
Administr.: Roosevelt 7791

SKAITYTOJŲ BALSAI.

DEL ANGLŲ KALBOS LIETUVIŲ BAŽNYČIOSE.

Kilus musų spaudoje klausimui dėl anglų kalbos vartojimo musų lietuvių katalikų bažnyčiose, neiškenčiu ir aš savo nuomonės nepareiškęs.

Esu čia Amerikoje gimęs ir augęs, bet mano tėveliai yra lietuviai. Aš jaučiuosi esąs lietuvis, nors Amerikos pilietis. Mano tauta yra lietuvių tauta, ir mano tėvų kalba yra man brangi.

Manau, kad įvedimas į musų lietuviškas katalikiškas bažnyčias net Evangelijų skaitymo anglų kalba butų žingsnis prie žeminimo musų tautos kalbos, kurią mes privalome palaikyti ypač čia gimusio lietuvių jaunime tarpe. Iš pradžių gal tai nedarytų kokio didelio įspudžio, bet vėliau povaliai galės prieiti ir prie to, kad mes jau ir poterius busime priversti kalbėti angliškai.

Tai kam gi mes taip rupinamės savo lietuviškomis įstaigomis? Kam reikėjo tiek vargo, kad sutvėrus savo lietuviškąjį vienuolyną -- kur auklėjamos musų vaikučių mokytojos -- lietuvaitės? Jei lietuvių kalba butų mums taip nereikalinga, tam kam čia to viso vargo ir tų visų lėšų, aukų?

Juk tai visa mes darome viena tik mintimi, kad galėtumėm užauginti jaunąją kartą savo lietuviškoje tautinėj dvasioje.

O jei mes norime išlaikyti savo tautą ir jos kalbą, o ne naikinti jos, tai kam čia reikia tos anglų kalbos musų bažnyčiose?

Čia gimę lietuviai supranta užtenkamai savo tėvų kalbą, nors ir šneka sunkiai, nes trindamiesi tarp svetimtaučių, gal neturi daug progos kalbėti lietuviškai. Ta aplinkybė kaip tik turėtų mus dar daugiau paskatinti bent bažnyčiose išlaikyti savo kalbą. Lai čia gimę bent bažnyčiose išgirsta savo tėvų kalbos ir išmoksta ją branginti.

Be to, ne tik bažnyčioje, bet butų labai gražu, kad ir lietuviškuose vakarėliuose jaunimas daugiau vartotų lietuvių kalbą.

Nesisarmatykime savo kalbos, svetimtaučiai nepadyvis mums, kad mes kalbamės lietuviškai, bet dar pagirs, nes kiekvienas supras, jei mes savo tautos neišsižadame, tai esamę geri ir šios šalies piliečiai. Kitaip galės mus palaikyti už kokį išgamą lenką. Kalbėkime ir anglų kalba, tečiau ir savo bočių kalbos neniekinkime ir jos neužmirškime, bet vartokime tą musų gražią senovės kalbą dažnai ir ją ginkime, kaipo musų tėvelių brangų paveldėjimą.

Vijurkas.

LIETUVOS IŠEIVYBĖ.

GYVENTOJAI AUGA.

Kiekvieną patriotą džiugina tas faktas, kad Lietuvos gyventojų prieauglius po karo nesimažina, bet dar-gi didinasi. 1923 m. gyventojų ten priaugo virš 27 tukstančių. Galima manyti, kad ir ateity vis priaugs kasmet po 25,000 — 30,000, o vėliau gal net žymiai daugiau. Prieauglius ypač didėja, kai dabar vaikų mirtingumas eina mažyn. Pragyvenimo sąlygos gerinasi ir kuo toliau, tuo vis gražiau Lietuvos žmonės gyvens. Ir šiandien Lietuvos gyventojas geriau valgo, geriau rėdosi ir daugiau kulturos patogumais naudojasi, negu prieš karą. Žinoma, dejavimų ir nusiskundimų buvo ir bus, nes tai yra psichologinis reiškinys, neatskiriamai suaugęs su lietuvio pigimtimi. Dauguma lietuvių dejavo ir dejuos, nors juos ir milionais dolerių apkrautum. Šita liga išgydoma tik ilgu Tautos auklėjimu, bet ne demagogine agitacija.

Lietuvos dabartinis plotas (be Vilnijos) yra 56,000 ketvirtainių kilometrų (arba apie 22,500 ketv. mylių). Gyvena ten dabar 2,200,000 gyventojų, o mokslingai sunaudojant gamtos turtus galėtų ten gražiai išgyventi tarp 5 ir 6 milionų pasiturinčių piliečių, 2—3 kartus turtingesnių už dabartinius Lietuvos gyventojus.

Prileidžiant, kad gyventojų prieauglius nesimažins, bet pasiliks toks pat (t. y. apie 1, 2 nuošimčio), tai po 60 metų Lietuvos gyventojų skaitlius pasidvigubins, pasieks 4,400,000, o 2,005 metais Lietuva pasiektų sau prideramo gyventojų skaitliaus: apie 5,500,000. Šios visos skaitlinės, žinoma, labai reliatyvės, nes ateities įvykių mes nežinome ir neįspėtume kokią pažangą mokslas padarys per 80 metų ir kiek jis pakels žemės derlingumą bei gamtos turtų naudingumą. Galima tiek tetvirtinti, kad 20-to amžiaus begyje Lietuvos gyventojams dar užteks vietos ir geros "duonos" savo žemėje.

SVARBUS IR GYVAS REIKALAS.

Bet išeiviai plaukia ir plauks iš Lietuvos ne del vietos ir ne del "duonos" stokos. Ne visiems Lietuvoj pasiseka prasigyventi, kitiems-gi sunku ir pragyventi. Lietuva maža, nėr kur "išsibegėti". Tad daugelis ieškojo ir ieškos didesnės erdvės. Kasmet 2 — 4 tukstančiai lietuvių norės buti išeiviais jau vien delto, kad jie troškta svetur pagyventi, keistų kraštų ir visokių įdomybių pamatyti. Šitos rųšies išeivių turi kiekviena šalis: ir kuo ji mažesnė ir vienodesnė, tuo didesnį nuošimtį šitų žingeidžiųjų išeivių išleidžia. Tokių mažų ir vienodų šalių tarpe yra ir musų Lietuva, kurios piliečiai seniau bėgdavo į Jungtines Valstybes ir Rusijon.

Jungtinės Valstybės savo vartus uždarė, ketina užkamštyti net langus ir plyšius. Rusijoj įsisteigė "rojus"; kurie nenori dušios nuo kuno perskirti, tie "rojun" nevažiuoja. Gal dar kelias dešimtis metų truks, kol "rojuj" pasidarys žemiškas gyvenimas. Nežinia ar Amerika beatvers kada savo plačiuosius vartus. Vokietija daug fabrikų turi, bet ir savų darbininkų jai priauga kasmet po 600,000; musiškių darbininkų ji nereikalaus. Europoj vienintėlė šalis tai Francija, kuri savų rankų nebeužtenka. Jon plaukia tukstančiai italų, ispanų ir lenkų. Bet Francijos sąlygos ne visus vilioja: darbas pigiai apmokamas ir keliai ton šalin dar nepraminti.

Kiek teko pastebėti iš trumpų pranešimų apie išduodamus Kaune užsienio pasus, tai Lietuvos išeivija pradeda skinti sau kelią Pietų Amerikon (Argentina, Uruguay ir Brazilija), Kanadon ir Pietų Afrikon. Kiti važiuoja Kanadon, Meksikon ar Kubon, kad iš čia patekus į Jungtinės Vlastybes. Dauguma jų patenka į išnaudotojų nagus ir kenčia didelius vargus. Išeivybė skina sau kelią chaotingai, betvarkiai, be jokio protingo apgalvojimo ir plano. Ji pražudo Lietuvių Tautai šimtus ir tukstančius sveikų, drąsių ir veiklių žmonių, kurių metinis darbas reiktų milionais dolerių įkainuoti. Nuostolių Lietuva daugybę turėjo: ji prie jų priprato ir šiurpuliai jos nekrato, kai jos kraujas ir energija sparčiai tirpsta ir išsiblaškė plačiame pasaulv. Tarytum Lietuva žmonių skaitlingumu nenusileidžia 400 milionų Kinijai.

K. Tetmajer.

ANT VEZUVIJAUS.

Saulė jau leidosi. Bangos tykiai it sapne žaidė aukso, sapfyro ir skaistaus raudonumo spalvomis.

Mažyčiai žvejų laiveliai, nejudėdami, ramiai gaudė karolius, o bangų lenkiami, bolavo burėmis vandens paviršiuje, tarsi žydinčios ežero gėlės. Buvo nuostabiai tylu.

Tolumoje matyti, paraudęs nuo besileidžiančiosios saulės, Neapolis. Toli toli, net iki Eliziejaus lauko, tęsėsi plotas, pamėlynavusios prietemoje, susimąsčiusios žemės paviršiaus. Nuo juros pasimatė rausva Kaprijos salos uola, mesdama pailgą šešėlį; priešais Sorrentą ir juros įtaką sidabro spalva blizgėjo snieguotoji Šventojo Angelo kalno viršunė, ir toli toli nuo jos milžinišku ratu mirgėjo saulėje dangiškai violetinės ir rausvai paauksuotos italų kalnų viršunės, tarytum įsisiubavusios vandenyno bangos.

Dangus, virš plačios kalnų virtinės, aiškia metalinio amaranto šviesa ir gelsvai -- melsvomis spalvomis, temo rytuose ir darėsi mieguotas. Pompėją apsiautė tamsa; mirusiųjų miestas dingo iš akių, tarytum, didžiame tyliame ruke.

Užstojo vakaras.

Buvo nuostabiai tylu, tiktai kartais Vezuvijus, su trenksmu ir dundėjimu, išmesdavo į padanges raudonos lavos stulpus ir išliedavo ją aukštai ore, iš kur ji krisdavo žemyn, tarytum pulkas ugninių paukščių, kurie debesų užimu krito krito ant ugnikalnio žiočių kraštų, dar ilgai ilgai po to rusčiai, baisiai žibėdami ant žemės, tarytum, ant visos gamtos supykę.

Išsiveržimui užgesus, vėl užstojo nuostabiausia tyla.

Vertė J. Leščius.

NEMANDAGUS ELGESIAI

kurių privalome rengti esant gerbiamų žmonių draugystėje.

Nereikia dėti pirštų į burną ar krapštyti nosies skylutės; taip pat negalima nusišnypščius ir išvalius nosį žiurėti į nosinę. Šukuotis galvą, daryti veidu visokias išraiškas, kraipyti nosį, vartyti akis, kaišioti liežuvį, kramtyti lupas bei seilėmis valyti pirštus -- visa tai nemandagus pasielgimai; jie rodo žmogaus storžieviškumą.

Negalima sėdėti kėdėje atsilošus, tampytis, braškinti ir bereikalingai judinti pirštus. Esant pašaliniams žmonėms žiovavimo vengkime delto, kad nepamanytų, lyg mes jų draugystės vengtumėm iš nuobodumo. Jei negalima žiovulio išvengti, tai žiovaukime uždengę ranka burną. Kalbėtis bei juokauti tarp savęs prie svetimųjų, mainyti balsą (miaukti ir daryti šveplavimą) žaisti, ką nors turint rankose (vartyti, sukalioti kokį-nors daiktą) -- taip-gi nemandagu. Dviem sėdint, ne galima siekti ko-nors iš trečiojo pro antrojo krutinę, bet reikia atsistoti ir prieiti prie trečiojo iš užpakalio savo antrojo bendro.

J. L.

P. S. Apie mandagumą daugiau rasite knygutėje "Nebuk storžievių, arba dailaus apsiėjimo mokslas". Galima gauti Šv. Kazimiero Dr-jos knygynė Kaune Rotušės aikštė 6, arba "Draugo" knygynė 2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

TRUMPOS ŽINIOS.

Automobiliai.

Šveicarijoj yra 18,300 registruotų automobilių. Jų tarpe 33 nuošimčiai padirbdintą Amerikoje.

Socialistų "rojuje".

Socialistų rojuje, Rusijoj darbininkams tikras vargas. 1921 m. darbininkai dirbo 221 dieną metuose, o šįmet jau 260.

Ar Lietuvos Seime bei Ministerių Kabinete yra apie tai galvojančių žmonių, tai nežinau — neteko girdėti. Valdžia turbut labai užimta Žemės Reforma ir kitais svarbiais reikalais. Tautos inteligentija emigracijos klausimo turbut neapčiuopia visoje platybėje, nes visi tuom reikalu rašyti straipsneliai Kauno spaudoje buvavo perdaug diletantiški: žmonės kalba, bet nieko nepasako... O labai gaila.

Kasmet po 2 — 4 tukstančius lietuvių betvarkiai išsibarsto tolimuose užjuriuose be jokios naudos lietuvystei. O protingai vedami šie tukstančiai amžių begyje galėtų kur-nors įkurti antrą Lietuvą, gal but daug didesnę už dabartinę. Bet apie tai teks prabilti kiek vėliau.

K. P.

LABDARYBĖS KAMPELIS

JAU GANA.

Daromiems Labdaringajai Sąjungai užmetimams dalinai atsakyta "Draugo" 244 num. Bet yra dar keletas gan svarbių užmetimų, kurie vis dar žmonėse gyvai diskusuojami.

Daugiausiai liečiama busiamoji ligoninė, ir Dr. S. Brenzos vardas.

Pereitame Labdaringosios Sąjungos Seime, Dr. S. Brenzai viešai paskelbus, kad jis duodąs 50,000 dol. paskolos be nuošimčio, jei bus statoma ligoninė ir 5,000 dol. vertės ligoninučiui reikalingų instrumentų duosiąs dovanai, Seime susirinkusieji dalyviai tokią Dr. S. Brenzos stambią auką priėmė su didelėmis ovacijomis, ir visi sveikino kaipo garbingiausį Labdarybės narį. Ir jo tame dideliame labdarybei pasišventime nieko ne buvo įtariama. Neturint nuosavo kampelio dienraštv "Draugo" nebuvo galimybės tą klausimą plačiau išgvildenti. Tuo tarpu visokio plauko nykštukai pradėjo kelti žmonėse, ir pačiuose labdariuose nesveiką atmosferą, kas link Dr. S. Brenzos duodamosios Labdarybei paskolos. Atsakinėti kiekvienam skyrium, yra sunkus dalykas. Tad pasiryžau tokiems nykštukams atsakyti viešai, ir padaryti galą bevertiems plepalams. Štai ką jie sako:

"Dr. Brenza duodąs 50,000 dol. paskolos, be nuošimčio ant penkių metų, nes sako, gerai žino, kad Labdariai neišstengs jam atiduoti, ir po to laiko įstaiga liks jo nuosavybė".

Ar čia sveiko biznierio žmogaus kalba? Ne. Čia tik daroma vien del to, kad geram darbui pakenkus, ir labdarių su Dr. S. Brenza gerus santykius ir vienybę suardžius, kad paskui gardžiai pasijuokus iš Katalikų nesusipratimo.

Protaująs žmogus to nesako ir tam netiki. Kurie perka kokią nuosavybę, gerai esti susipažinę su taip vadinamu uždėliu (mortgages). Uždėlių gali buti keleta pagal skolininko turtingumo. Kuomet kreditorius duoda žmogui paskolą visados reikalauja pirmo uždėlio, antras žmogus duodąs paskolą tam pačiam žmogui reikalauja antro uždėlio arba morgečio, ir tt.

Ir kuomet skolininkas neišsimoka arba bankrutija, pirmasis žmogus davęs paskolą gauna pirma, ir jeigu kas atlieka nuo pirmojo, tai gauna antrasis, o jeigu ne tai praranda ką buvo paskolinęs.

Sulig labdarių plano, bus du skolintojai butent Jo Em. Kardinolas, ir Dr. S. Brenza. Jo Em. Kardinolas ima pirmus uždėlius -- morgečius, o Dr. S. Brenza antrus.

Iš tos išvados matyti, kad Dr. S. Brenza ne juokus krečia, bet savo stambią kišenę, ir sykiu kelia Chicagos su apielinkėmis lietuvių garbingą vardą, dedamas pamatus įstaigai, kuri liudys amžiams, kad lietuviai gyveno 20 amžiuje jau gan aukštai pakilę kulturoje.

Jau gana niekus ir nesąmones skleisti žmonių tarpe, o eiti prie pozityvio darbo. Pirmiausia reikia išpildyti pereito Seimo nutarimus. Sukelti užtektinai kapitalo, kad mažiau paskolos reikėtų imti. Daryti pramogas, rengti prakalbas, pasisamdžius krutamų jų paveikslų mašiną apvažiuoti su ja nors keletą kolonijų. Kuopos esančios toliau nuo Chicagos lengvai galėtų surengti viešą rinkliavą savo miestely, panašiai kaip daro Ciceros kuopa. Kuriems ir tas darbas išrodys sunkus, tai gali eiti per namus, rinkdamas aukų. Šičia geriausiai galėtų pasidarbuoti garbės nariai.

Žodžiu sakant, kas Dievą ir artimą myli, į darbą!

LABDARIŲ ŽINUTĖS.

Dr. S. Brenza pasižadėjo išgauti leidimą daryti rinkliavą tose srityse, kur daugiausia lietuvių apgyventa.

Labdaringos Sąjungos Centro pirm. J. Petraitis jau kaip ir sveikas. Mano grįžti prie labdarybės veikimo su didesniu pasišventimu.

P-lė J. Steponkaitė yra 3 sykius Labd. Sąjungoj garbės narė.

Dievo Apveizdos parap. Labdaringos Sąjungos 4 kuopa, turi daugiausia garbės narių, butent 66.

Antrą vietą užima Šv. Kryžiaus par. Labd. Są-gos 1 kuopa ir Šv. Jurgio parap. 4 kp. kurios turi 57. Ar ne garbė toms parapijoms, ir tiems klebonams, kurių parapijos remia Labdarybę?

Vargdienis

DZIMDZI - DRIMDZI "JOVALAS."

(Tąsa)

sakysiu štai ką: nieks netiki, kad tai Dikinis mergaitės rolę vaidina. Sunku įspėti; nes ir figura ir balsas sudaro mergaitės typą. Bet prasišalinus Vanagaičiui, įeina Dineika ir repetuoja su "gimnazistė", kuri sykiu atvažiavo iš Lietuvos ir ten jie susipažino. (Apie tai artistai kalba pradžioj. Ir tai ne viena "gimnazistė", bet ir "teta Bulbienė" atvažiavo... Suprask žiurėtojau, ką tie musų artistai neprasimano!).

Dineika repetuoja su "gimnazistė" ir vis jam nesiseka. Vaidina ištikrųjų artistiškai. Publika grožisi Dineikos išvaizda, kuris jau "išsimaudęs" pasirodo scenoje. Vaidinimas tęsiasi apie 20 min. ir pabaigoj įeina "tėvas" Olšauskas. Ir tas išsimaudęs"... Taip baigiasi vaidinimas -- repeticija. Bet pasigirsta salėj trukšmas. Visi sujunda ir nežino kas čia pasidarė. O dalykas štai koks. "Teta" Bulbienė pasigenda tos mergaitės ir užėjus salėn pamato ją scenoje. Nieko nelaukdama Bulbienė tuojau lipa ant scenos ir be "ceremonijų" veja namon "giminaitę". -- "Kas čia?" -- klausia kiekvienas -- "kodel tą bobą įleido čia trukšmą kelti?.. Bet kada pamato jos išvaizdą, pradeda abejoti ar tai tikrai moteris, nes figura, figura... Išsikoliojus, pradeda aprimti ir su Olšausku atnaujina "flirtą"... Ir čia jau pradeda pažinti... Vanagaitį.. Juokai ir ant juokų juokai... Taip 'beflirtuojant' užtinka juos Dineika. Pasiaiškinus, jie linksmai pritaria Bulbienės dainai: "Aš mergytė" ir mėgina šokti, bet Dikinis "atidraivines armobilį" ir įėjęs scenon pastebėjęs žmones, sušunka: "uždanga, uždanga"..!!, nes žmonių, sako, pilna sve tainė.

Taip tai "Jovalas" baigiasi. Žiuri žmogus dvi valandas į tą "Jovalą" ir nenuobodu. O delko? -- delto kad artistai mus pagauna ir mes su jais kartu gyvenam. Tokio vaidinimo retai tesutiksime. Nei sufleriaus, nei režiseriaus -- nieko jiems nereik. Pasirašė, išmoko roles ir vaidina. Ir aš ir visi kiti tiesiog stebimės jų talentais. Publiką jie taip suvedžioja, kad nieks nežino delko artistai taip elgiasi: "tariasi, repetuoja, o nepradeda vaidinti"... Reikia pripažinti jiems gabumus ne tik vaidinime, bet ir programo sudaryme. Vodevilis tai vodevilis, bet ne toks kaip amerikonų ar kitų. Čia **lietuviškas vodevilis** ir todel **originalus**. Be to, Be to, visas vodevilis kvepia **lietuviškumu**. Ir dainos, deklamacijos bei vaidinimai mums daro patėmijimus. Artistai skaudžiai mus įspėja ir kviečia visus saugoti lietuvystės dvasią. Užtai jie verti ne aplodismentų, bet pagarbos!

Seka toliau programa. Po pertraukos mėgina Vanagaitis sakyti "prakalbą", bet nieko neišeina. Už sakytas nesąmonės atsiprašo ir kviečia Dikinį. Pasirodo... "baidyklė"... Žmonės tiesiog virsta iš sėdynių kada tas "baidyklė" -- Dikinis pradeda pasakoti.

Ir čia artistai turi savo satyros. Jie pašiepia tokius "prakalbininkus", kurie apart "nesąmonių" nieko gero nepasako.

Paskutinė dalis to vakaro programos, tai "Laisva Lietuva". Tai yra tautiška misterija pavairinta dainomis ir muzika. Vaidina, arba geriau sakant, deklamuoja tą veikalą Dikinis (kareivis, Dineika (Lietuva) ir Olšauskas (Vaidila-Kanklininkas). Kompoz. Vanagaitis palydi jų žodžius pianu iš tam tyčia liaudies dainelių "poupuri".

"Laisva Lietuva" apvainikuoja visą to vakaro programą. Geresnio ir norėt negalima. Tai perlas musų scenos literaturoje. Kiek jausmų sužadina tie gražus žodžiai! Klausais jų deklamacijos ir nuskrendi į tolimos Lietuvos žemelę kur... "prakaitas aplieja žmones po vasaros sunkių darbų..." Vaičaičio eilėmis pradeda).

Pianas tyliai skambina "tykiai tykiai Nemunėlis teka"... o girdi 'Lietuva' sako: "šalis ta -- Lietuva vadinas...

(Bus daugiau)

L. VYČIŲ 16 KP. DEŠIMTIES METŲ SUKAKTUVĖS.

L. VYČIŲ 16 KUOPA BRIDGEPORTE, CHICAGO, ILL.

BRIDGEPORTAS.

Šiemet rugsėjo menėsy suėjo dešimts metų, kaip neskaitlingas jaunimo burelis vadovaudamasis prakilnu tikslu susirinkęs Šv. Jurgio par. svetainėje sutvėrė L. Vyčių 16 kuopą.

Pirmiejie nariai.

Pirmaisiais nariais buvo p. Julius Kaupas, buvęs "Draugo" redaktorius, M. Žaldokas, P. Baltutis, E. Jovaišaitė, J. Mickeliunas, M. Gurinskaitė, M. Janušauskienė, B. Janušauskas, Iz. Janušauskas, S. Jovaišaitė (dabar yra mirusi), Kazanauskas, J. Karošas, Pr. Gudas, dabartinis "Darbininko" redaktorius ir kiti. Gaila, kad pirmutinis protokolas yra dingęs, todel ir negalima visų buvusių pirmame susirinkime vardus sužinoti. Bet kiek teko patirti, tai pirmame susirinkime prisirašė penkiolika narių.

Pirmoji valdyba susidėjo iš šių asmenų: Dvasios vadas -- gerb. kun. Ig. Albavičius, pirmininkas -- J. B. Kaupas, raštininkas -- P. Baltutis, rašt. pag. -- M. Gurinskaitė, iždininkė -- M. Janušauskienė, iždo globėjai -- M. Žaldokas ir J. Karosas.

Nors ir iš neskaitlingo narių burelio susidėjo musų kp., bet gana iš žymių asmenų ir visuomenės darbuotojų.

Jie svarbiausiuoju savo tikslu laikė sutraukti kuodaugiausiai jaunimo į L. Vyčių organizaciją, šviesti ir lavinti jį, kad padarius naudingais žmonėmis tautai, bažnyčiai ir visuomenei.

Tad tuojaus tapo įsteigtas nemažas kuopos knygynas, kuoriuo kp. nariai ir pašaliniai asmens veltui naudojasi. Ypač kas žymėtina, kad tankiai buvo rengiamas diskusijos ir paskaitos įvairiomis temomis. Tam darbui netruko nei pajėgų nei pasišventimo ir pagaliaus vis kaskart musų pajėgos didėjo. Netrukus prisirašė L. Šimutis, dabartinis "Garso" red. p. A. Nausėdienė, Iz. Ilekis, B. Jakaitis, J. Tamasonis, M. Zujus, "V" red. ir visa eilė kitų narių nors ir netaip žymių, bet vis gabių ir pasišventusių jaunimo labui.

Nuo pradžios, kaip diskusijose taip ir kituose kuopos darbuose daugiausiai tekdavo veikti musų inteligentams.

Bet toliaus pradėjo imti dalyvumą ir paprasti darbininkai, vaikinai ir mergelės taip, kad į trumpą laiką musų kuopoj atsirado nemažas skaitlius pusėtinai prasilavinusių naujų visuomenės darbuotojų, kurie netik, kad kuopoj veikdavo, bet ir kitose organizacijose pradėjo veikti, kaip tai Tautos Fonde, kur musų nariams teko užimti įvairias valdyboj vietas, buti kolektoriais ir dalyvauti įvairiose komisijose.

Spaudos Draugijoj irgi nemažai musų nariai yra pasidarbavę.

Kuomet 1918 m. buvo surengtas K. Spaudos vajus, tai musų kuopos gražai pasidarbuota. Nes užprenumeruota 27 įvairiaus turinio katalikiški laikraščiai ir parduota knygų už keliolika dolerių.

Nors tas darbas buvo varomas Spaudos Draugijos vardu, bet išskirus tik vieną p. J. Bubnį, kiti visi to darbo darbininkais buvo L. Vyčių 16 kp. nariai. Jie nežiurėdami nei šalčio nei blogo oro, ėjo per namus ir platino katalikišką literaturą.

Paskelbus Lietuvos valdžiai Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų vajų Amerikoje, Vyčiai irgi nemaža parodė savo pasišventimo ir gražią Tėvynės meilę. Vieni darbavosi vietinėj Paskolos Bonų stotyje, gi kiti Chicagos L. L. P. B. Apskrityje, kaip pavyzdžiui: p. Vytis V. Stulpinas buvo apskričio pirmininkas, gi vytis Mickeliunas rašt. Kuomet buvo paskelbtas aukso ir sidabro F. vajus įsigyti Lietuvai nuosavą valutą, musų nariai nemaža yra prisidėję su savo trusu ir pastangomis.

Nežiurint to, kad musų nariams prisiėjo darbuotis įvairiose organizacijose tautos ir visuomenės labui, tečiaus nemažai yra nuveikta ir kuopos naudai. Pasistengsiu tai čia trumpoj sutraukoj pažymėti.

Vakarų lig šiol kuopa yra surengusi 78, kurių dalis buvo parapijos naudai; paskaitų 14; prakalbų -- 8.

Kaupos nariai ir pati kuopa yra paaukavusi per Tautos Fondą Lietuvos labui $1,250.00 dol.

Lietuvos Laisvės Paskolos bonų per I ir II vajų išpirko už $2,600.00 dol.

Kulturos reikalams katalikų Universitetui yra sudėję aukų $310.00.

Prie įsteigimo L. Vyčių Spaustuvės musų kp. irgi yra žymiai prisidėjusi, nes dar 1919 metais vasario m. pasiuntė į L. Vyčių Centrą spaustuvės Fondą $115.00 dol. aukų.

Gi 1921 metais, kuomet L. V. organizacija pasiryžo galutinai įsigyti nuosavą spaustuvę, tai musų kp. pirmiausia išpildė jai paskirtą Centro valdybos kvotą ir prisiuntė centran $570 dol. paskolos be nuošimčių ir $15 dol. aukų.

Tuo budu musų kp. įsteigimui L. Vyčių spaustuvės davė $570 dol. paskolos ir $130 dol. aukų; viso kartu $700 dol.

Labdarybės tikslams yra paaukavusi $40.00 dol. Nupirkimui aukso kardo Lietuvos Vyriausiam kariuomenės Vaduí generolui S. Žukauskui yra aukavusi $20.00 dol.

Tai tiek paviršutiniai imant L. Vyčių 16 kp. yra nuveikusi per tą dešimts metų. Žinoma, čia yra tik dalis pažymėta jos nuveiktų darbų, nes nėra galima viską smulkiai surašyti. Tai užimtų daug laiko ir vietos laikraštyje.

Už pasidarbavimą organizacijos labui kuopa yra pakėlusi į garbės narius: p-les E. Jovaišaitę, M. Stambriutę ir p. P. Baltutį. Taipgi nemažai yra pasidarbavusi musų kuopai J. Baubkus, K. Baubkienė, O. Balsaitė, M. Bojauskaitė ir kiti.

Dabartinis narių skaitlius.

Per tą dešimtą metų savo gyvavimo kuopa ne tik kad nemažai yra nuveikusi įvairiose srityse, bet nemažai yra ir nariais padidėjusi. Iš penkiolikos narių kuopa išaugo į šimtą šešesdešimts ir aštuonis narius.

Žymi kuopos narių dalis paeina iš įvairių Lietuvos dalių.

Gi kiti yra gimę ir augę Amerikoje, taipgi turim keletą narių gimusių ir augusių Anglijoje. Juos visus riša viena idėja tarnauti Dievui ir Tėvynei. Kol kas narių tarpe yra sutikimas ir kiekvienas darbuojasi, kiek kas gali.

Musų inteligentai.

Musų kuopa turi garbės savo tarpe turėti nemažą skaitlių inteligentų. Šiais metais beveik visi lietuviai katalikai inteligentai gyvenantieji šioj kolonijoj priguli prie L. Vyčių 16 kp.

Jų tarpe didžiai grebiamas Pralotas M. L. Krušas, kuris priguli prie kp. nuo to laiko, kaip tik apsigyveno šioj kolonijoj ir yra nemažai parodęs kuopai prielankumo. Žinoma, reikale kartais ir pabara, bet jaunimui vsiko ir reikia. Gerb. kun. J. Skripkas irgi jau kelinti metai, kaip priguli ir yra kp. dvasios vadas.

Gerb. kun. J. Statkus dar nesenai kaip priguli, bet rodo daug gyvumo, kartais išjudina visą kuopa iš pat pamatų.

Iš pasaulinių inteligentų prie kuopos priguli advokatas V. Rutkauskas, advokatas A. E. Stasiulionis, V. Stulpinas, P. Baltutis, "V." red. M. Zujus ir kiti.

Musų muzikai.

Žymiausi muzikai lietuvių tarpe irgi yra L. Vyčių 16 kp. nariais. Kompozitorius A. S. Pocius, varg. J. Saurius, dainininkas tenoras J. Ramanauskas. Taipgi turime keletą ir jaunesnių muzikų, kaip tai A. P. Stulgą vargoninką, J. Katauskaitę, pijanistę ir kitus.

Musų Studentai ir Moksleiviai.

Lankančių įvairias mokyklas irgi nemažas yra musų narių burelis.

Butent V. Balanda lanko De Paul Universitetą, B. Balčiunas, Chicagos Universitetą, J. Simanaitis lanko Lojolo Universitetą. High School lanko šie nariai: Iz. Vaišviliutė, St. Šalčius, J. Kančaitė, E. Vaitukaitė, P. Kaminskaitė, A. Stulga, J. Gricaitė, A. Gelvautaitė, J. Bubnis, V. Petrauskas, St. Pranaitis, Ed. Jeselskis, Alex Kumskis.

Daugumas jų lanko katalikiškas mokyklas kiti gi viešas.

Musų darbuotojai.

Prie L. V. 16 kp. priguli daug inteligentų, nemažai studentų ir moksleivių ir jie visi prisideda prie kuopos darbuotės. Bet nevisuomet jiems laikas ir aplinkybės tai leidžia. Gi nuolatiniai darbuotojai, kurie suka visą aparatą kuopas veikime yra šie asmens: B. Jakaitis, P. Čižauskas, V. Petrauskas, Pr. Juška, J. Andrešunas, A. Janušas, A. Budris, J. Stasulonis ir J. Pabijonas. Juos netik, kad visuomet matome kp. darbuotės priešakyje, bet kartu ir kitose draugijose veikiant.

P. Gritėnas.

BRIDGEPORTAS.

Pakvietimas.

L. Vyčių 16 kp. rengia šeiminišką vakarėlį spalio 30 d. Šv. Jurgio par. svetainėje dešimčiai metų savo gyvavimo paminėti.

Vakarėlis bus su turiningu programu, kuriame pasižadėjo dalyvauti, kaipo kalbėtojai gerb. kun. Ig. Albavičius, M. Bagdonas, M. Zujus ir kiti.

Muzikalį programą išpildys poni Saurienė, p. J. Sauris, p. Satkauskienė, p. J. Ramanauskas ir p. A. S. Pocius.

Beto dar bus muzika, prie kurios bus galima smagiai pašokti ir linksmai praleisti laiką.

Taigi, kviečiame visus ir vietinius ir kitų kolonijų svečius atsilankyti. Vakaras prasidės 8 val. vakare.

Kviečia L. V. 16 kuopa.

AMPERO IŠKRIKIMAS.

Vieną kartą Amperas (Ampère) (Ampère žymus francuzų mokslininkas) ėjo į pamoką. Kelyje jis rado akmenuką ir ėmė godžiai jį žiurinėti. Štai, jis atsiminė lekciją, kurią turėjo skaityti (Pama) ir išsiėmė laikrodį. Pamatęs, kad lekcijos laikas jau artinasi, pagreitino žingsnį, rupestingai įsidėjo akmenuką į kišenių, laikrodį gi numetė į upę.

Politechnikos mokykloj, pabaigęs ant lentos išrodymą, jis beveik kiekvieną kartą šluostė skaitmenis savo šilkine nosine (šnypštuku), o į kišenių įsidėjo tam tyčia vartojamą šluostuką.

Vertė Kvarklys.

JAPONIJOJE STREIKŲ SKAIČIUS EINA DIDYN.

Japonijos darbininkai vis daugiaus persiima Europos kultura. Dar nesenai jiems mažai buvo žinoma klasių kova. Šiandie jie tuo klausimu jau kuone pilnai susipratę.

Oficialės statistikos rodo, kad šių 1924 metų pirmuoju pusmečiu Japonijoje buvo dvigubai streikų daugiau, negu 1921 metais tuo pačiu laikotarpiu.

1924 metais pirmiausiais 6 mėnesiais buta 435 streikų, kurie palietė 55,000 darbininkų.

Kas nesigarsina, to niekas nežino.

Advokatams ir daktarams, biznieriams ir veikėjams, perkantiems ir parduodantiems, darbo ir darbininkų ieškantiems —

— visiems "Drauge" garsintis apsimoka.

Jei laiko neturi, pašauk:

Užsimoka garsintes dienrašty "Drauge".

DR. O. VAITUSH, O. D.
LIETUVYS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins visų akių tempimą kas yra priežastimi skaudėjimo galvos, svaigulio, aptemimo, nervotumą, skaudančius ir užsidegusius karščiu akių kreivos akys katerakto, nemiegio; netikras akis įdedam Darome egzaminas elektra parodantis mažiausias klaidas. Akiniai pritaikomi teisingai. toli ir arti matantiems pagelbsta. Sergėkite savo regėjimo ir vaikus einančius mokyklon. Valandos: nuo 10 iki 8 vakaro Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Akiniai $4 ir augščiau
1545 W. 47 St. ir Ashland Av.
Tel. Boulevard 7589

DR. J. SHINGLMAN

Praneša, kad jis sugrįžo iš užsienio, kur specializavosi nekuriuose medicinos šakuose, ir dabar priima pacientus senanie ofise.

1325 South 49 Court
Cicero, Ill.

Telefonai Cicero 3656
Cicero 49

Val. nuo 10 iki 12 po piet, paskui nuo 2 iki 4; nuo 7 iki 9 val. vakare.

X-RAY EGZAMINAS
$1.00

Moterys ir Vyrai, nedaro skirtumo kaip ilgai jus kenčiate ir ką kiti daktarai yra jums sakė. Ateikite ir duokite proga X-Ray egzaminui Jums pasakyti teisybė. Moksliškas budas egzaminavimo su pagelba naujausio aparato X-Ray kuris nukreips kelia bent kokiai klaidai o pasakys visa teisybė ir tikra priežasti ligos parodant visus organus. Egzaminas nieko nekenkia, be jokio skausmo ir nėra reikalo nusirėdyti.

Jeigu skauda tau vidurius, krutinę, pečius, galva, jeigu negrumuliuoja tau viduriai, neturi apetito, kosti ar kankina tave rumatizmas, asthma, odos ligos, nerviškumas ir kiots chroniškos ligos? Jeigu nori gauti greita rezultata -- tai ateik tuojaus.

Mes vartojam naujausia wakcyn ir serum. "606" ar 914 kuomet užsinuodijęs kraujas. "Kraujas tai visa gyvastis". "Intro venous" (drugs yra leidžiami tiesiai į krauja) yra pagelbėję tukstančiui kentėtojų. Šis yra nepaprastas budas gydymo kraujo ligu.

Nedaro skirtumo kiek tų pinigų praleidai, ir kiek tave jau kiti apvylė, ateik čionais ir sužinok pilną teisybę ir atsistok ant tiesaus kelio kuris veda į sveikata.

Atsinešk šį skelbimą o gausi egzamina kraujo ir X-Ray veltui?

CHICAGO MEDICAL CLINIC
Dr. E. V. Heaton
505 S. State St. Kamp. Congress
2 Lubos

Valandos: Nuo 9 iki 5:30 vak. Panedėliais, Seredoms ir Subatoms 9 iki 8 vak. Nedėlioms nuo 4 iki 12.

FOTOGRAFISTAI

Pranešimas Lietuviams

Netikėk gerbiamasai, kad tamsta neatrodai gražus ant paveikslo. Ateik į **Bridgeport Studio**, kurie esą tikri **paveikslo artistai.**

Del **vestuvių** ir **šeimynų** yra **puikiausia** ir **didžiausia vieta**, ir puiki dienos šviesa, galima **šimtas žmonių grupais** trauktis paveikslius.

Speciales kainos del didelių vestuvių. Visi esate užkviesti atsilankyti, mano darbo pažiurėti, niekas ne kainos už pažiurėjima.

BRIDGEPORT STUDIO
SAVININKAS
J. J. STANKUS
3202 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 3302

Tel. Canal 2655
C. J. PANSIRNA
Fotografas
PANSIRNA STUDIO
1901 S. Halsted St., Chicago.
Tolumas nedaro skirtumo
Šaukiamas, važiuoja į visas miesto dalis.

NAUJIENA! NAUJIENA! NAUJIENA!

Ką tik gauta iš Lietuvos Naujutėlė puiki knygutė "Į AUKSO ŠALĮ".

Joje aprašoma įdomus nuotikiai iš Amerikos Lietuvių gyvenimo.

Kiekvienas amerikietis turėtų ją perskaityti.

Knygutė nebrangi -- kainuoja tik 40c.

Galima gauti 'Draugo" Knygyne. Kreipkitės:

"DRAUGAS" PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.
Chicago, Ill.

Didžiausia Lietuviška Krautuvė Chicagoj

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKESI PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė—Viena iš didžiausių Chicagoje
Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai.
Taipgi užlaikau pilna eilę optiškų dalykų.

STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 So. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas BOULEVARD 7309

DARBAS

DARBININKŲ SKYRIUS.

LAPKRIČIO 4 D. RINKIMAI

Už keletos dienų įvyksta S. Valstybėse nacionaliai rinkimai. Bus renkamas prezidentas, Kongreso atstovai, kaikur gubernatoriai ir kiti.

Darbininkai turi žinoti, kad šie rinkimai yra jiems labai svarbus. Nes koks bus išrinktas prezidentas, tokia čia bus ateitis. Nuo prezidento asmens priguląs čia darbas arba nedarbas, gerbuvis arba vargas.

Įsidėmėkite, piliečiai darbininkai, kurie dalyvausite balsavimuose. Nebereikalingi jums nurodymai, už ką jųs turite balsuoti. Bet kaip balsuosite, taip turėsite.

Jųs žinote, ką pergyvenote, ką patyrėte ir matėte. Delto perdaug nepalmkite prie pasakų-žadėjimų. Nenorėkite žadamų pyragų, jei turite duonos. Kai-kurių partijų žadėjimai yra vienas muilo burbulas.

Nepasiduokite gražiems jau smams, kuomet jums žadamos gerybės. Visuomet vaduokitės protu. Visuomet pagalvokite, ar tie žadėjimai gali but išpildyti, ar tikri, ar gal tik paprasta demagogų kalba.

Šios didžiulės respublikos atatinkamu prezidentu gali buti tik gilių patyrimų žmogus. Ir tik tas, kurs turi visos šalies pasitikėjimo, t. y. toksai, kuriuo pilnai pasitiki ne vien darbininkai, bet fabrikantai ir verteiviai.

Neatsižvelgkite į partijas, jei norite turėti gerus laikus. Bet balsuokite už tokius, kuriais jųs ir kiti visi pasitiki.

Žiogas.

SKAITYTOJŲ BALSAI.

Ar balsuoti už La Folletą?

"Draugo" N 251 Liet. Amerikos Pilietis ragina "Draugo" skaitytojus darbininkus balsuoti už La Folletą. Perskaitęs šį paraginimą, ir aš noréčiau tarti savo žodį.

Liet. Amerikos Pilietis duoda tik vieną priežastį, del kurios reikėtų balsuoti už La Folletą. Jisai sako: "Jeigu norit atsikratyti visokių "Ku Klux Klanų", Bažnyčios visokių persekiotojų, visokių reformatorių, tai balsuokite už darbininkų kandidatą La Folletą..."

Tiesa, La Folletas viešai yra pasmerkęs "Ku Klux Klaną." Beabejo, jis budamas prezidentu, tuos fanatikus kovos.

Bet man rodos yra kitų priežaščių, del kurių reikėtų dar gerai apsvarstyti ir pagalvoti, ar verta balsuoti už La Folletą.

1. Nors La Folletas yra fanatikų priešas, bet iš kitos pusės, rodos, gręsia iš La Folleto pavojus musų parapijinėms mokykloms. La Folletas yra nusistatęs panaikinti Aukščiausiąjį Teismą, kurs saugoja Suv. Valstybių konstituciją, neleisdamas jokio įstatymo priešingo konstitucijai. Panaikinus Aukščiausiojo Teismo galią arba ją susiaurinus, gali pasitaikyti, kad Kongresas pravesiąs įstatymą panaikinti privatines mokyklas, ir tuomet žlugs ir musų parapijinės mokyklos. Be to, La Folletas yra šalininkas nacionalizacijos. Nėra išskirta, kad ta nacionalizacija palies ir mokyklas.

Taigi čia ir pavojus musų katalikiškoms mokykloms.

2. La Folletas, kiek teko skaityti kai kuriuose laikraščiuose, esąs priešas ateivių. Jis budamas senatorium balsavęs ne kartą už ateivių kvotos susiaurinimą. Ir šiemet, kuomet buvo pravestas bilius prieš imigraciją, La Folletas nepakėlęs balso prieš tai.

3. Pagaliaus reikia atsiminti, kad dabartiniu laiku Suv. Valstybėse visa veik pramonė yra tų žmonių rankose, kurie yra nusistatę prieš La Folletą. Jį išrinkus prezidentu, be abejo anie stengsis kenkti arba bent trukdyti, rupinsis siau rinti pramonę.

O jei pramonė bent kiek sumažės, tai daugiausia atjaus darbininkai, nes kils bedarbė.

Del tų priežaščių reikėtų lietuviams katalikams darbininkams gerai dar pagalvoti, ar verta balsuoti už La Folletą?

Jeigu La Folletas mano panaikinti Aukščiausiąjį Teismą jeigu jisai yra nusistatęs prieš ateivius, jeigu jį išrinkus gręsia bedarbo pavojus, tai ištikro reikia rimtai apsisvarstyti kiekvienam darbininkui, ar bus gera balsuoti už La Folletą?

Darbininkas-Katalikas.

DARBO PADĖTIS AMERIKOJE.

Valstybėse Illinois, Indiana, Wisconsin, Ohio ir kitose aplinkinėse valstybėse šiuokart greičiau už spalių mėnesį patikrinta "business'o" ir darbo padėtis. Tai atliko tam tikri federaliai direktoriai, kurie turi biurus ir renka statistikas.

Kiekvienam mėnesiui pasibaigus tyrinėjimų rezultatai skelbiami. Bet kadangi čia pat nacionaliai rinkimai, tai už spalių mėnesį rezultatai keliomis dienomis ankščiau paduoti.

Įdomųs tie skelbiami rezultatai. Pažymima, kad kuonė visur gerbuvis kilą? — Jei artimiausiomis dienomis nebn tų rinkimų, tais rezultatais butų galima tik pasidžiaugti.

Bet kuomet eina rinkimai, tai reikia abejoti apie tą gerbuvį. Nes tas kiląs gerbuvis gali but tik nuduotas. Kurgi, rugsėjy darbai mažėjo, kad tuotarpu šiandie ima taisytis.

Republikonų partijos remėjai pažymi, kad daugelis verteivių bijosi "business'o" nuslugimo, jei rinkimai kaip reikiant neišeis, jei nei vienas kandidatas negaus reikalingos didžiumos elektorių balsų.

Į tai atsižvelgiant, tie žmonės tvirtina, kad delto šiandie kai-kuriose dirbtuvėse silpnai dirbama ir vos-ne-vos darbininkai palaikomi kruvoje. Laukiama rinkimų rezultatų.

VERTEIVIŲ NORAI.

Didžiulių fabrikantų ir verteivių norai, idant prezidentu pasiliktų šiandieninis prezidentas Coolidge, republikonas.

Delto, kad jame visi turi daug pasitikėjimo. Pasitikėjimas daug reiškia. Kuomet yra pasitikėjimo, yra šaly gerovė. Prezidentas Coolidge įgijo reikalingo pasitikėjimo prezidentaudamas. Jo administracijos nusistatymas gerai visiems žinomas. Nors republikonų administracija pasižymėjo žibalo skandalais, bet prezidentas už tai negali but kaltinamas.

Delto fabrikantų ir verteivių noras prezidentu matyti ne kitką, mažai žinoma kokį asmenį, bet Coolidge.

DARBO SĄLYGOS.

Federalis direktorius Cohen skelbia apie šiandienines darbo sąlygas. Štai kokios ištraukos iš raportų.

Peoria. — Generalės darbo sąlygos daug geresnės, negu pirm šešiasdešimts dienų.

Bloomington. — Pastromis trisdešimtimis dienų industrinis "business" pasitaisė.

Joliet. — Geležies ir plieno industrijose produkcija padidėjo.

Elgin. — Visose darbo įstaigose dirbama.

Rockford. — Abelnas "business" padidėjo.

Rock Island-Moline distriktas. — Moline dirbtuvėse darbininkų skaičius padaugintas.

Iš Indiana.

Generalė padėtis. — Darbai padidėjo anglių kasyklose ir automobilių industijoje. Pagerėjimai pažymėtini Indianapolise, South Bend ir kitur. Praktikaliai visose dirbtuvėse dirbama Calumet distrikte, įemus Gary, Hammond, East Chicago, Whiting ir Indiana Harbor. Tečiaus plieno dirbtuvių darbininkų perviršis matomas. Taigi bedarbių yra.

Kokomo. — Visose industrijose, išėmus automobilių gaminimo įstaigas, darbai eina geryn.

Situacija Michigane.

Generalė padėtis. — Dirbtuvėse darbai eina geryn. Automobilių industrijoj darbai kaip ir šlubuoja. Bet paliuosuoti darbininkai kitur gauna darbo. Statomi dideli butai, daug namų, tad darbininkams šioje industrijoje yra darbo.

Detroit. — Darbai palengva gerinasi.

Jackson. — Čia yra maža bedarbė. Bet automobilių dirbtuvėse dirbama.

Iš Wisconsino.

Anot raportų, darbai visoje valstybėje eina geryn. Ypač avalinių produkcija kila. Tartokuose šimtai darbininkų reikalingi. Namų statymas silpnas. Gerinasi darbai ir audeklinėse. Prie anglių iškrovimo šiaurinėj valstybės daly darbininkai dirba dienomis ir naktimis. Farmoms darbininkų mažai reikalaujama.

Milwaukee. — Visame Milwaukees industriniam distrikte nedarbas mažėja.

Ohio valstybė.

Praktikaliai visi darbai eina geryn. Gumos įstaigose dirbama normaliai. Plieno dirbtuvėse gamyba eina didyn.

Minnesota.

Darbai valstybėje taisosi ir nedarbas mažas. Taisomi keliai. Tam darbui reikalingi paprasti darbininkai, kurių vietomis neturima.

Iowa. — Darbai gerinasi. Kuone normaliai dirbama geležinkelių šapose.

KANSAS. — Visoj šioj valstybėj darbai eina kuopuikiausia. Reikalaujami paprasti darbininkai.

PLATINK "DRAUGĄ"

S. O. LACHAWICZ

Lietuvis Graborius
2314 W. 23-rd Place
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvėse kuopigiausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

Tel. Canal 1271
2199

LIETUVIAI AMERIKOJE.

CICERO, ILL.

Įdomi byla.

Biblistai susidėję su protestonais apskundė teisman keletą moterų lietuvių katalikų už tai, kad trukdžiusios jiems kalbėti 14 spalio ir apstumdžiusios juos Teismas įvyko spalio 28 dieną. Lietuves moteris gynė adv. B. Mastauskas. Po trijų valandų karštų ginčų tarp advokatų byla tapo teismo sprendimu visai panaikinta. Žmonės pasakoja, kad buta teisme labai juokingų scenų kompromituojančių biblistus ir jų užtarėjus.

Nugirdęs.

Są-čių "Bunco party".

Ketvirtadienio vakare spalio 30 tuoj po pamaldų, vietinė Mot. Są-gos 2 kp. rengia "Bunco party", bažnytinėje salėje. Pelnas eis naujos bažnyčios grotelių fondan. Taigi prašome nuoširdžiai visus atsilankyti ir paremti taip naudingą darbą. Daugybės gražių dovanų laukia Tamstų.

Kviečia

Komisija.

NEWARK, N. J.

Spalio 19 d. A. L. R. K. Feder. 8 skyr. surengė paminėjimą spalio 9 dienos, tai yra sukaktuvių keturių metų nuo užgrubimo musų garbingos sostinės Vilniaus lenkų smurtu. Pirmiausiai šv. Cecilijos choras sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus ir keletą tautiškų dainų A. Šlapeliui vadovaujant. Toliau sekė prakalbos. Kalbėjo vietinis klebonas kun. J. Kelmelis ir K. J. Krušinskas. Abu kalbėtoju nurodė sunkus vergijos ir priespaudos metus, kuriuos pergyveno broliai Vilniečiai po lenkų nuožmia ranka. Buvo išneštos Rezoliucijos, kuriuos pasiųstos Suvienytų Valstijų Prezidentui Tautų Lygai ir abiem New Jersey senatoriam. Pagaliaus buvo renkamos aukos Vilniečiams. Aukojo šie: B. Vaškevičienė L. L. P. B. $50 dol. ir vieną dolerį pinigais; Kun. J. Kelmelis $5.00, J. E. Žemaitis $2.00. Po 1 dol.: V. Akelaitis, V. Lukošiunas, K. Simonaitienė, S. Stankauskas, A. Laugžemis, M. Valukonis, S. Burokas, J. Žekas, P. Matruusas, A. Vaičkus, O. Kaubrienė, J. Lelešius, P. Pečiura, J. Gvazdaitis, J. Yuknus, J. Kralikauskas, M. Kubilienė, M. Masantukienė, V. Mikelionis, K. Tačkienė, A. Pranienė, A. Šlapelis, V. Antulis. Po 75c.: P. Butkus, K. Tamošauskas. Po 50c.: J. Didelis, J. Laurinaitienė, J. Gumaliauskas. Viso aukų surinkta $100.03 šimtas dol ir trys centai. Iškaščius keik buvo rengiant paminėjimą Feder. skyr. padengė iš savo iždo, o surinktus pinigus pasiuntė minėtam tikslui Federacijos Centrui.

P. Elseika,
A. L. R. K. Fed. 8 sk. rašt.

KIEKVIENAM GERAM REPUBLIKONUI

Balsuokite Visi

Remk Coolidge, taipgi Balsuok ir už Jones į Gubernatorius

Kiekvieno gero Republikono piliečio yra priedermė balsuoti ir padėti kryžiuką ant balloto, kad Jusų balsas butų skaitomas ir atneštų naudos.

Tas yra paprasčiausias pavyzdis balsuojant už Republikonus kurie yra ant balsavimo tikieto išimant Gubernatorių. Padėk kryžiuką ant Republikoniško ratelio kuris yra viršui tikieto, paskui padėk (kryžiuką) į ketvirtainį po vardais Norman L. Jones į Gubernatorius.

KAIP REPUBLIKONAI TURI PAŽYMĖTI!

Čia yra legališkas pavyzdis balsuojant ant maišytų partijų Balloto.

[X] REPUBLICAN PARTY	[ ] DEMOCRATIC PARTY
[ ] FOR PRESIDENT Calvin Coolidge	[ ] FOR PRESIDENT
[ ] FOR GOVERNOR Len Small	[X] FOR GOVERNOR NORMAN L. JONES

Šis Ballotas yra padarytas prisilaikant Illinojaus Valstijos istatų (Chap. 46, P. 920, Smith-Hurd Illinois Revised Statutes, of 1924).

The integrity of our State Government depends upon the election of

NORMAN L. JONES

INDEPENDENT JONES-FOR-GOVERNOR CLUBS

(Composed of Republican and Independent Women)

Headquarters, Room 508, Hotel Sherman, Chicago

MRS. ROY DICKEY, State Chairman, Chicago
MRS. POTTER PALMER, Chicago, Chairman
MISS EDNA P. STROHM, Director, Chicago
MISS BERTHA BIDWELL, Freeport
MRS. JOSEPH T. BOWEN, Chicago
MRS. JULE F. BROWER, Chicago
MRS. E. B. COOLLEY, Danville
MRS. JOHN V. FARWELL, Lake Forest
MRS. M. STARR GRAINGER GOODWIN
Ex-President Federation of Women's Clubs
MRS. HERMAN LANDAUER, Chicago
MRS. W. S. MILES, Peoria
MRS. JAMES W. MORRISON, Chicago
MRS. EFFIE R. REDMAN, Chicago
MRS. A. CHURCHILL ROBERTS, Galesburg
MRS. ARTHUR RYERSON, Chicago
MISS AMELIA SEARS, Chicago
MRS. PAUL TAFT, Springfield
MISS ADA TOWNSEND, Evanston
Sec. Women's Roosevelt Repub. Club, Chicago
MISS HARRIET VITTUM, Chicago

KALĖDŲ DOVANAS

Neužmirškite Saviškiu Lietuvoje, Siųskite Jiems KALĖDŲ DOVANAS dabar. Pinigus siunčiame Litais ir Doleriais į Lietuvą, Vilniaus kraštą ir kitas šalis. Taipgi parduodam laivakortes ant visų linijų.

Perkam ir parduodam namus ir lotus Chicagoje ir apielinkėje. Parduodam gintaro karolius, knygas, juostas ir paveikslus parvežtus iš Lietuvos.

Doviernastis pasportus ir kitokius dokumentus padarome pigiai ir greitai. Esame registruoti Notarai Lietuvos Pasiuntinybėj Washingtone.

Visais reikalais kreipkities pas

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVE

V. M. STULPINAS, Gen Agent.
3311 So. Halsted St. Tel. Yards 6062 Chicago, Ill.

LOVOS! LOVOS! LOVOS!

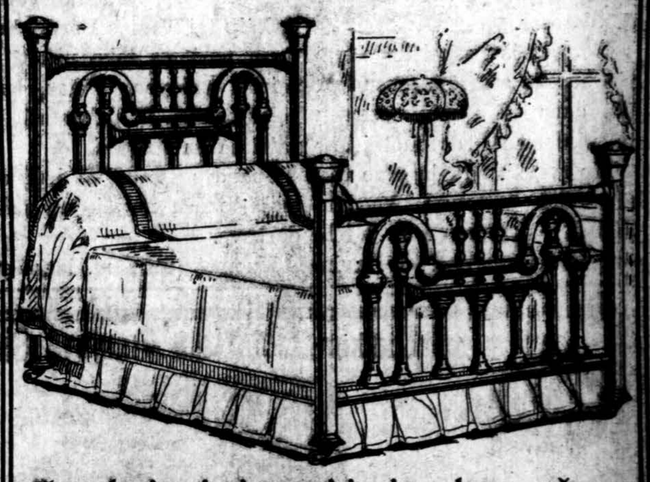

Išpardavimui visos misingines lovos už puse kainos. Gražiai užbaigtos. Galima gauti visokių saizų. Kad reikalinga lovą naudokites šia proga.

Specialos kainas **$12.95**
Ir augščiau.

Cash arba lengvais išmokėjimais

Central District Furniture Co.

3621-23-25 So. Halsted Str.

JOSEPH J. JOZAITIS Mgr.

CHAS. K. VUOSAITIS

Didžiauses ir geriauses siuvejes ant West Sides.
Turiu dideli pasirinkima rudeniniu ir žieminiu materiju del vyru ir moteriu.
SIUTUS Ir OVERKOTUS
Visokiu Stylu
Padarau ant užsakimo greitai ir gerai.
Kainos visiems prieinamos.
Kreipkitės pas mane del gero patarnavimo. Taipgi
Valome, dažome ir atnaujiname senus.
CHAS. K. VUOSAITIS
Lietuviu Kraučius
2337 So. Leavitt St. Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 8982

CHICAGOJE

VYČIŲ 5 KUOPA.

Lietuvos Vyčių penkta kuopa rengia ketvirta metinį "Halloween Šokį", kuris įvyks ketvergo vakare šio mėnesio 30 dieną, Švento Mykolo par. svetainėje, pradžia 7:30 val. vak.

Vakaras bus vienas iš triukšmingiausių. Beto, bus mažas, bet begalo gražus programas tarpe šokių, muzika bus paruošta vyčio J. S. Rekaus su savo "7 piece orchestra", kuri begalo atsižymėjo musųkolonijoj.

Musų salė niekad nebuvo taip puikiai išpuošta, kaip bus del šio nepaprasto šokio ketvergo vakare.

Beto bus užkandžiai visiems atsilankiusiems "doughnuts ir cider".

Girdėtis, kad bus svečių iš visų Chicagos ir apielinkės Vyčių kuopų ir nemanom, kad bus mažai atsilankiusių iš musų kolonijos vietinų draugijų.

Komisija užtikrina, kad visi atsilankę bus labai užganėdinti visa kuom. Taigi neužmirškit ketvergo vakaro spalio 30 dieną šių metų.

Agatonas.

NORTH SIDE.

Vakaras.

Šv. Cecilijos draugystės vakaras įvyko 26 dieną spal. ir puikiai nusisekė. Žmonių prisirenko taip daug, kad svetainėj stačių buvo pilna. Malonu buvo žiurėti, kaip mandagiai svečiai priimami dr. narių. Daugelis kalbėjo tarp savęs: "Tai iš tikro puiki D-stė, reikės ir man prisirašyti". Šv. Cecilijos Dr-stės susirinkimas bus laikomas 4 d. lapkričio mėn. kurie manote prisirašyti, prašomi ateiti į šį susirinkkimą. Vakaras davė pelno su viršum $100. Lošimas puikiai pavyko. B. Nausėda, E. Kriaučuniutė, E. Maskolaitienė, p. Maskolaitis Marijona Sutkienė atliko puikiai savo rolės. Vyrų choras p. Brazaičio vedamas, gražiai sudainavo keletą dainelių. Po tam buvo šokiai prie puikios muzikos vietinio vargoninko vedamos. Visi linksmi išsiskirstė.

Ten buvęs.

DARBININKAI IR BIZNIERIAI SUSIJUNGĘ Į VIENĄ BALSUOS UŽ ROBERT E. CROWE VALSTIJOS GINĖJĄ.

ROBERT E. CROWE

Darbininkų unijos visoje šalyje, įvairus biznieriai ir profesionalai vyrai ir moterys, visi rengiasi balsuoti už Valstijos Ginėją Robert E. Crowe.

P-no Crowe rinkimų kompanija labai stropiai ir teisingai dirba, kad p. Crowe tautiniai butų per naują išrinktų į Valstijos Ginėjus, nes jis labartinėje tarnystoje parodė nepaprastai stiprų budą ir tikrą pasiryžimą apvalyti Chicagą nuo plėšikų. Nežiurint jo oponentų norą nužeminti p. Crowe, bet jų darbas nieko nereiškė.

P-nas Crowe sako, kad kandidatas į Valstijos Ginėjus turi buti gentelmonas. Kanidatas neturi kaip sakant save varsuoti baltai, o kitus juodai.

P-nas Crowe yra gimęs ir augęs vakaruose. Jis yra vedęs užtat supranta gerai šeimynų padėti ir jis gerai rupinasi varigšų šeimynų padėtimi. Cook County pavietė. Jojo pasiskundimus jis gerai supranta ir atjaučia. Užtai skriaudikams, plėšikams ir kriminalistams jis nedovanoja, bet juos kuosmarkiausiai baudžia.

Šios tarnystos laiku kaipo Valstijos Ginėjas p. Crowe, atsižymėjo stipriu kriminalistų ir sukčių persekiotojų ir baudėjų. Jis juos už jų piktus darbus nubaudė kalėjimu. Jis padarė Chicagą saugią kaip dienos taip ir naktės laiku. Jis apsaugojo darbininkus žmonės nuo įvairų sukčių, ir advokatų korporacijų.

Valstijos Ginėjo Ofisas niekuomet taip nesirupino žmonių padėčiai kaip dabar. Už tai balsuotojai turėtų atsimokėti p. Crowe balsuodami už jį. Taipgi prisidekite ir Tamistos paragindami savo draugus, kad ir jie balsuotų už jį. Balsavimai bus Lapkričio 4 d. užtai nepamirškite balsuoti už p. Crowe, jei nori, kad butų Valstijos Ginėjo Ofise teisybė ir užjauta mumems.

WEST SIDE.

Žada atsilankyti "Kaminkrietis".

Teko sužinoti, kad į West Sidę žada atvažiuoti Bridgeportiečiai ir vaidinti dienraščio "Draugo" naudai "Kaminkrietį". Kas gi tie Bridgeportiečiai? Nagi garsusis Šv. Jurgio par. "KANKLIŲ" choras vadovaujant gerb. vargoninkui p. Juozui Sauriui. Lauksime "KAMINKRIEČIO" su išsilgimu!

ANGLIJOS BEDARBIAI.

Anglijoje šiandie didelis nedarbas. Numatoma, kad ateinančią žiemą virš vienas milionas darbininkų neturės darbo.

Tai bus jau penktoji Anglijos darbininkams sunki ir nepakenčiama žiema.

Balsuokite Už

COOLIDGE IR DAWES

Del gerovės Amerikoje ir sutikimo su įvairomis tautomis po visa pasaulį. Del sumažinimo taksu, ir tarifo, kuris saugos Amerikos pramonę ir užtikrins uždarbį penkiems milijonams bedarbems. Balsuokite už administracija kuri trokšta taikos ir tomi pačiu yra prisirengus ginti tautos reikalus. Šį administracija rupinsis pagelbinti ir kitas viešpatyjęs suvesti į taiką ne ineinant Amerika į jų tarpą.

Šį administracija per jos veiklumą sumažino taksas ir valdžios kašta suviršelius bilijonus dolerų.

Balsuokite už administracija kuri interesuojasi agrikulturos reikalais ir kuri pagelbės šį svarbų dalyką visomis pajiegomis.

Už administracija kuri stengesi platinti užsieninę pirklystę.

Už administraciją, kuri palaiko įstatymą, tvarką, šalies Aukščiausiojo Teismo autoritetą, taip pat konstituciją, kuri gvarantuoją teisės mažumoms ir individams.

BRIDGEPORTAS.

Visų Šventųjų pašelpinė drja prie šv. Jurgio parap., kaip paprastai kas metai per Visų Šventųjų šventę užsako šv. Mišias ir "in corpore" eina į Bažnyčią, taip ir šiemet visi nariai, sulig draugijos nutarimu malonėkite atlikti išpažintį šeštadieny 1 d. Lapkričio š. m. o sekmadienio rytą 2 d. Lapkričio 7 val. skaitlingai susirinkite į Šv. Jurgio parap. svetainę su baltomis pirštinėmis ir dr-jos ženklais. Iš čia "in corpore" eisime į bažnyčią išklausyti šv. Mišių ir priimti šv. Sakramentus. Taipogi Lapkričio 2 d. 1 val. po pietų įvyks labai svarbus dr-jos susirinkimas Šv. Jurgio parap. svet. Vyčių kambary. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes bus rinkimas Darbininkų del balliaus, kuris įvyks Lapkr. 23 d. Šv. Jurgio parap. svet. Bus aptariami ir kiti svarbus reikalai. Norintieji prisirašyti prie šios draugijos taipogi yra kviečiami atsilankyti, nes kuris turi gerų draugų, tas yra laimingas. Geroje draugijoje rasite gerus ir draugus ligoje ir nelaimėje. Viena iš gyviausių, geriausių ir rimčiausių draugijų yra Visų Šventųjų pašš. dr-ja.

Valdyba.

ADVOKATAI

J. P. WAITCHES
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn Street
Kambariai 514 ir 516
Telefonai Randolph 5584 ir 5585
Val.: Kas diena, išskiriant Subatos ir Šventės; nuo 9 iki pietų.
ROSELANDO OFISAS:
10717 So. Indiana Avenue
Telefonas Pullman 6877
Val.: Kas dieną nuo 2 iki 8; Subatomis visa diena, Šventomis iki pietų.
SPECILISTAS ant egzaminavojimo abstraktų ir padarymo kontraktų, dokumentų ir visokių popierių. Veda visokius suduš.

JOHN I. BAGDZIUNAS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose Teismuose. Egzaminuoja Abstraktus Padaro pirkimo ir pardavimo Dokumentus ir Įrašliojimus
7 South Dearborn Street
ROOM 1538 TRIBUNE BLDG
Telefonas Randolph 5261
Vakarais: 2151 West 22 St.
Telefonas Canal 1667

S. W. BANES
ADVOKATAS
79 W. Monroe Street
Room 904 — Tel. Randolph 2906
Val.. Nuo 9 ryto iki 5 po pietų
Vakarais 3203 So. Halsted Str
Telef. Yards 1015
Chicago

C. V. CHESNUL
ADVOKATAS
Metropolitan State Banko Name
2201 W. 22nd St. Tel. Canal 6695

Telef. Central 4411
KASIMIR P. GUGIS
ADVOKATAS
127 N. Dearborn Street
Valand.: nuo 6 iki 8:30
Nedėliomis 9 iki 12
Resid.: 3323 So. Halsted Str.
Telef. Boulevard 1816
Chicago.

HELEN BELMEN JERRY
LIETUVĖ ADVOKATĖ
4454 South Western Ave.
Telefonas Lafayette 4089
Valandos: Nuo 7 iki 9 vakarais,
Nuo 2 iki 6 Subatom po piet.

K. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Room 1117 — 1122
127 N. Dearborn Str.
Telef. State 7521
Vakarais ir nedėlios rytą: ofise "Naujienų" name:
1739 So. Halsted Str.
Telef. Roosevelt. 8500
Panedėlio vakare:
4601 So. Marshfield Ave.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22-nd St. arti Leavitt St
Telefonas Canal 2552
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro. Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle st. Room 2001
Tel. Randolph 1034 Val. nuo 9-5
VAKARAIS:
3301 S. Halsted st. Tel. Blvd. 6778
6—8 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didmiestyj:
29 South La Salle Street
Kambaris 530
Telefonas Central 6390
Vakarais 3223 S. Halsted St.
Telefonas Yards 4681

A. E.
STASULANI
ADVOKATAS
77 W. Washington St. Room 911
Tel. Central 6200
Cicero Ofisas Utarninko vak.
1314 Cicero Ave. Tel. Cicero 5038
Ant BRIDGEPORTO Seredoj nuo 6-8 val. v. Subatoj nuo 1--7 v. v.
3330 S. Halsted St. Tel. Boul. 6727

DAKTARAI:

Telefonas Boulevard 1939
Dr. S. A. Brenza
4608 SO. ASHLAND AVENUE
Chicago, Ill.
Val.: 9 ryto iki 12 piet: 1 po piet iki 3 po piet, 6:30 vak. iki 9:30 vak.

Tel. Boulevard 0537
Dr Marya Dowiat-Sass
1707 W. 47-th St.
Valandos nuo 8 iki 12 dieną, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Lietuvis Gydytojas
3303 South Morgan Street
Chicago, Ill.

Dr. Mauriće Kahn
Gydytojas ir Chirurgas
4631 S. Ashland Ave.
Tel. Yards 0994
Valandos:
Nuo 10 iki 12 piet.
Nuo 2 iki 3 po piet
Nuo 7 iki 9 vakare.
Nedėl. nuo 10 iki 12 piet.

Tel. Boulevard 3686
Dr. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan Street
Valandos: 9—12 iš ryto.
Vakarais nuo 7 iki 9
CICERO OFISAS:
1343 South 49-th Avenue
Telef. Cicero 4676
Valand.: 8—6:30 v. v. kasdien, Utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 3 iki 9 val. vak.

DR. A. K. RUTKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
Telef. Lafayette 4146

Dr. A. Račkus
Gydytojas, Chirurgas, Obstetrikas ir Specijalistas Elektroterapas.
IŠIMA TONSILUS —
1)—Be marinimo,
2)—Be pelio ir be skausmo,
3)—Be kraujo,
4)—Be jokio pavojaus sveikatai,
5)—Pacijentui nereikia sirgti, gali tuoj vaigyti, ir gali eiti į darbą.
Pagydo 'Gall-stones' (akmenis tulžyje) ir akmenis šlapumo puslėje be operacijos, su tam tikromis mokslėiškomis priemonėmis bei vaistais.
Apkurtusiems sugrąžina girdėjimą.
Gydo visokias ligas pasekmingai, ir jei yra reikalas daro operacijas.
Profesionalį patarnavimą teikia savo ofise:
1411 So. 50 Ave. Cicero, Ill
Ofisas atidarytas: kasdien nuo 2 val. po piet iki 9 val. vakare.
Nedėliomis ir seredomis ofisas uždaryt as.

Ofiso Tel. Boulevard 9693
Rezid. Tel. Drexel 9191
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas 3103 S. Halsted St
Kampas 31st Str.
Val.: 1—3 po piet. 7—8 vak. Ned. ir Šventadieniais 10—12 d.

DR. CHARLES SEGAL
Perkėlė savo ofisą po numeriu
4729 S. Ashland Ave.
SPECIJALISTAS
Džiovų, Moterų ir Vyrų Ligų
Val.: ryto nuo 10—12 nuo 2—4 po pietų: nuo 7—8.30 vakare
Nedėliomis: 10 iki 12.
Telefonas Midway 2880

Tel. Canal 0257 Vak. Canal 2118
DR. P. Z. ZALATORIS
Lietuvis Gydytojas Ir Chirurgas
1821 So. Halsted Str.
Vaandos: 10 iki 12 ryte: 1 iki 3 po pietų: 6 iki 9 vakare

DR. SERNER, O. D.
Lietuvis Specialistas

Turėk švarias, Sveikas akis
Jeigu kenti galvos skaudėjimą, jei turi akių uždegimą, jeigu akys nuvargę, silpnos, skaudžios arba ašaroja, tuojaus ateik pasitarti.
Akiniai $5 ir augščiau
Valandos nuo 1 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 12
3333 South Halsted Street

Physical Health Institute
DR. VELONIS, Ph.
D. C., D. O., N. T.
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsisenėjusias, be vaistų ir operacijų, naujausiais budais.
4204 Archer Ave., Chicago, Ill.
Brighton Park, 2 lubų, Rumas 1
Valandos nuo 9 ryto iki 12 pietų.
Vakare nuo 6 iki 8 val. vakare.
Nedėldieniais nuo 9 iki 12 pietų.
Telephone Lafayette 4543

DR. P. SIMAITIS
NAPRAPATH
Gydau pasekmingai tokias ligas vyrų, moterų ir vaikų kurios buvo pavadintos neišgydamos, nesilpnindamas juos vaistais ir nevargindamos operacijomis.
Vartoju Naprapatijos ir Maisti nes chemijos buda gydymui, (išgydęs nurodau raštų kaip užsilaikyti jei butum sveikas ir ilgai gyventum. Einu prie ligonių ir į namus. Tel. Boulevard 8763. Ofiso val. 1 iki 4 po pietų 6 iki 8 vak. Nedėliomis po sutartė 4652 So. Ashland Avenue.

Lietuvių Dentistas patarnaus geriau
Traukimas dantų be skausmo. Bridge geriausie aukso. Su musų pieitom galima valgyti kiečiausią maistą. Garantuojame visą savo darbą, ir žemas musų kainas. Sergėkite savo dantis, kad nekenktų jusų sveikatai.
1545 West 47-th Street
Netoli Ashland Ave.

Telefonas Canal 7233
PETRAS CIBULSKIS
Mailavojimo Kontraktorius
Dažų ir Poperos Krautuvė
2338 SO. LEAVITT STR.

Be Vaistinei Daktarai
PRANEŠIMAS SERGANTIEMS.
Mes gydome pasekmingai įvairias ligas be vaistų, visais naujausiais pasaulije žinomais gydymo budais.
Atsilankykite į
TRAINIS HEALTH INSTITUTE
3327 S. Halsted Street
(Ant Antrų Lubų)
Val.: Nuo 9 ryto iki 12 pietų ir nuo 5 iki 8 vakare.

Telefonas Canal 0610
PLUMBING
Geriausias plumeris, darbą atlieku geral ir sąžiniškai.
THOMAS HIGGINS
2313 So. Oakley Ave Chicago.

Tel. Lafayette 4223
PLUMBING
Kaipo lietuvys, lietuviams visados patarnuoju kuogeriausiai
M. YUSKA.
3228 West 35th Street

Tel. Boulevard 0312
PADAROME SENUS AUTOMOBILIUS KAIP NAUJUS.
Automobile Painting Shop
Darbas Aukštos Rųšies
Kainos Prieinamos
Specialės Kainos Del Pardavėjams Šavininkas
JOSEPH W. AŽUKAS
751 -- 753 54-th Place
Chicago, Ill.

LIGONIAI, PALIEGĘ IR NELAIMINGI
Gydome specialiai greitai ir pasekmingai chroniškas ligas. Taipgi gerklės, nosies, akių, plaučių, kepenų, skilvio, inkstų, širdies dusulį, skaudulius senus ir reumatizmą.
Taipgi gydome su pasisekimu tas ligas, kurios buvo kitų specialistų pripažintos nešgydomos.
Turime specialį skyrių del palėgėlių, akių, kurčių ir protiškų ligonių. Reikale esant egzaminuojame su pagelba X-Ray.
GYDYMO BIURAS
HEALTH SERVICE INSTITUTE, Inc.
1553 W. Division St., netoli Ashland Ave.
Biuro telefonas MONROE 1219. Gyvenimo telefonas ARMITAGE 0006.
Atliekame visus reikalus kas link akušerijos, taipgi atlankome ligonus, kiure negali ateiti į biurą.
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 dieną, nuo 2 iki 5 ir nuo 6 iki 9 vakare. Nedėlioj nuo 10 iki 12, po pietų pagal sutartį.

SPECIALISTAS visokų ligų vidurių ir plaučių, gydo lytiškas dalis, šlapumo ligas vyrų, moterų ir vaikų.
Dr. J. M. Chrzan
GYDYTOJAS, CHIRURGAS, OSTEOLOGISTAS.
1046 Milwaukee Ave. Kampas Noble Street
Valandos: 10 iš ryto iki 4 v. po pietų ir nuo 6:30 iki 9:30 v. v.
Telefonas ofiso: Haymarket 9149
Telefonas Rezidencijos Keystone 4130

CHICAGOJE

GRIUVĖSIUOSE DARBININKO LAVONAS.

Armouro įstaigoje (stock-yarduose) pašalinta sugriuvusios sienos griuvėsiai ir juose rastas darbininko Anton Tobasievič lavonas.

Patirta, kad tas žmogus, kurs dirbo kaipo džianitorius, užmuštas staiga.

Liko našlė su dviem mažais vaikais, 4851 So. Honore st.

CHICAGO RADIO PARODA

Šįmet Coliseume įvyks trečioji metinė Chicagos Radio paroda. Prasidės lapkričio 18 ir tęsis lig lapkr. 23 d.

Paradoje bus įdomiųjų eksponatų, kokių dar niekur nematyta.

PROTESTANTŲ ĮSTAIGOMS.

Chicagos milionierius, kurs praturtėjo kviečių spekulacijomis, James A. Patten, kelioms protestantų įstaigoms dovanojo savasčių vertės pus antro miliono dol. Iš tų savasčių pajamomis tos įstaigos turės paramos.

PLĖŠIKAS NUSILAUŽĖ KOJĄ.

Roy Graves, 28 m., 978 Milwaukee ave., įtariamas plėšikas, policijos sugautas po smarkaus apsišaudymo. Plėšikas, anot policijos, nusilaužė koją, kuomet mėgino pasprųsti.

BOMBA PIETINĖJ MIESTO DALY.

Užpraeitą naktį subombuota kino skalbykla, 5511 Indiana ave. Nuo sprogusios bombos apgriauta ir viena pašalinė valgomųjų daiktų krautuvė.

UŽ ŠUNIES SUVAŽINĖJIMĄ.

Areštuotas R. Kaiyoka, 28-27 Church st., Evanstone. Jis automobiliu priemiesty Winnetka suvažinėjo vieną šunį.

Daug autoistų neareštuojama už žmonių suvažinėjimą. Bet suvažinėtas šuo priklause Carter H. Harrison, jr. Tai jau kas-kita.

APDEGĖ IR MIRĖ.

Stanley Biatrucki, 4 m., 147 East 118 place, baisiai apdegė užsidegus drabužiams nuo sukurtos ugnies, prie kurios jis žaidė. Mirė vežamas ligoninėn.

Trys plėšikai užpuolė vaistinę 3033 No. Cicero ave. Iš kito kambario atbėgo lodamas mažas šunytis. Vaistinin kas gavo progos nutverti savo revolverį. Piktadariai pabėgo be nieko.

LAKES—TO GULF KELIAS.

(Prisiųsta).

Lakes—to Gulf kelio projektas senai yra Illinois gyventojų svajojamas. Šiandie ta svajonė jau imama kunyti. Jau daug darbų atlikta. Visur gaminami užtvarai. Daugybė Mississippi miestų jau turi pasigaminę dokus ir kitų patogybių to kelio — perkaso trafikai vesti.

Chicago tam vandens keliui privalo turėti terminalę stotį, geriaus tariant kelias stotis. Reikalingos atatinkamos vietos vandeniu atgabentas prekes iškrauti ir tuščias baržas prikrauti naujomis prekėmis.

Delto, Illinois Komercijos Asociacija, Chicagos Komercijos Rumai, Illinois Pramonininkų Asociacija ir kitos patriotinės ir nepolitinės organizacijos po ilgo tyrinėjimo išsprendė, kad pigiausia butų galima padirbdinti terminales stotis suvisuomeninus dalį šiandie apleisto buvusio Illinois ir Michigan perkaso.

Pirm 22 metų tas perkasas apleistas, kuomet parupintas moderninis Chicagai Sanitarinis perkasas. Anas perkasas stovi be jokios naudos ir jame stukso vienos pašalinių dirbtuvių visokios išlie... s pamazg...s.

Delto biržely, 1923 m., legislatura autorizavo valstybę to seno perkaso dalis ..numuoti projektuojamoms terminalėms stotims ir iš to turėti ne ... pelno, bet ir Chicagos miestui atlikti didelį patarnavimą.

Tas klausimas pavedamas gyventojų referendumui. Lapkričio 4 d. piliečiai balsuodami be kitko gaus ir tą projektą. Tad prašomi balsuoti "Yes." Didžiuma balsų autorizuos valstybę to perkaso dalis atiduoti nuomon.

Tame nėra jokios politikos. Tik miesto gyventojams gerovė.

Nemirškite padėti savo balso ant to referendumo.

ATSIŠAUKITE TUOJAUS.

Iš Lietuvos atėjo telegramas p-niai Skributienei "Draugo" adresu. Taigi prašome atsišaukti į "Draugo" ofisą.

PAIEŠKOJIMAS.

ANTANAS ČIAPAS atvyko Amerikon 1903 m. iš Viekšnių Valsčiaus, Šiaulių Apskričio, Kauno Redybos. Iki 1914 metų gyveno Silver Creek, Pa. Prašome atsišaukti arba kas turi apie jį informacijų prašome pranešti

Lietuvių Biurui,
Foreign Language
Information Service,
119 West 41 Street,
New York, City.

PRANEŠIMAS.

Saldžiausios Širdies V. Jėzaus Dr-stė laikys savo susirinkimą sekmadienį lapkričio Nov. 2 d. 1924 m. Mildos svetainėj, apačioj 1 val. po pietų. Norintieji įstoti į Dr-stę kviečiami atsilankyti.

Humboldt Parko Lietuvių Politiško Klinbo susirinkimas įvyks 31 dieną spalio 7:30 v. vakare, 3310 Evergreen Ave. Chicago, Ill. Visi nariai malonėkite buti laiku, nes turim daug svarbių reikalų apkalbėti.

A. Walskis, rašt.

IŠ NAUJO IŠRINKITE ROBERT E. CROWE Į VALSTIJOS GINĖJUS.

Sprendžiant iš žmonių judėjimo ir užsiinteresavimą šiais rinkimais ir priejauta p. Crowe, aiškiai matyti, kad Robert E. Crowe bus tikrai išrinktu į Valstijos Ginėjus.

P-no Crowe teisingas patarnavimas žmonėms, padarė jam užuojautos ir pas teisėjus kaip Superior Circuit Court taip ir Municipal Court Branch.

Nuo biznierių, profesijonalų, darbininkų ir organizacijų lyderių laiškai plaukia kas dieną reikšdami p. Crowe užuojautą ir prielankumą. buti išrinktu į Valstijos Ginėjus.

Visos ateivių tautos yra sutvėrusios tam tikrus komitetus abiejų lyčių kaip vyrų taip ir moterų, kad pagelbėjus išrinkti p. Crowe į Valstijos Ginėjus.

REIKALINGA

REIKALINGA INTELIGENTĖ MERGINA.

kuri moka kalbėti Angliškai ir Lietuviškai, dirbti aukštos rųšies real estate ofise, turi mokėti rašyti ant rašamos mašinėlės. Darbas yra kaipo raštininkės ir nuolatinis užmokestis geras. Kreipkitės į

"DRAUGĄ"
2334 So. Oakley Avenue
Tel. Roosevelt 7791
Chicago, Ill.

ANT RANDOS

Moterys išrendavoje gražių kambary su garadžium gražoj vietoj su visais parankumais. Del blaivos ypatos. Atsišaukite:
3434 W. 65-th St.

NAMAI -- ŽEMĖ

SUROMSKIO BARGENAI!

6 kambarių naujas bungalow randasi netoli Vienuolyno ant 67 Blvd. Kaina $7,700.00 įmokėti $2,000.00.

Pardavimui arba Mainais

2 flatų bizniavas namas galima atsidaryti biznį tuojaus gera vieta del restaurano, arba kitokio bizniaus įmokėti $1,000.00 arba savininkas mainys ant farmos. Priims lotus už pirma įmokėjimą.

Platesnų žinių kreipkitės pas

C. P. Suromskis & Co.
3352 So. Halsted St.
Chicago Tel. Blvd. 9641

PARDAVIMUI

6 flatų murinis namas flatai po 6 kambarius ąžuolo užbaigimai vidui. Randos neša $5,000.00 į metą. Namas randasi 537 Garfield Blvd. Pašaukite

Tel. Prospect 5173
Chicago, Ill.

PARDAVIMUI 2 flatų muriniai namai ant Marquette Road arti Maplewood Ave. Garu apšildomi, maudamasis kambarys išgrysta plytoms, beržinio medžio visi užbaigimai, Atsišaukite

JAMES KRAL
2444 West 67-th Street
Tel. Prospect 1364

Turu 7 gražius plotus žemės labai butų tinkami del vištų farmos, arti apgyventos sekcijos. Iš vieno ploto galima padaryti 5 "business" lotus ir 35 rezidencialus lotus. Kaip kam labai gera proga. Atsišaukite greitai, nes turi but parduoti tuojaus.

Atsišaukite

DRAUGAS
Box 158

REIKALINGA maža farma Michigan, Wisconsin, Indiana arba Illinois valstijose. Mainysu už lotus kurie randasi Chicagoje, Lietuvių apgyventoj apielinkėj.

Atsišaukite

DRAUGAS
Box 160

REAL ESTATE

Didžiausias Mainymas Ir Išpardavimas
NAMŲ BIZNIŲ IR LOTŲ
Per J. Namon Real Estate

Kuris yra išmainęs šimtais namų ir biznių. Tie žmonės kurie per jį pirko mainė, dabar dvigubai pelnė ir džiaugėsi tuomi pelnu. Delto žmogus pirkdamas ar mainydamas namą per J. Namon Real Estate Firmą, yra apsaugotas nuo visokių apgavisčių nes jo biznis yra labai išbujojusi, delto, kad žmonėms duoda gerą patarnavimą ir patarimą. Kurie perka ar maino ar parduoda namus sutvarko visus legalius dokumentus-dalykus, kad žmonėms neprapultų įdėti pinigai. J. Namon Real Estate skolina pinigus pirkėjams ant morgičių. Taipgi turi didelius bargenus namų, lotų apie Vienuolyną. Marquette Parko ir visose dalyse Chicagos. Jei norite parodyti mainyti namą lotus ar biznį mes turime laukiančių pirkėjų. Kas ko norite, atsilankykitę į musų ofisą pasirinksite kas jums reikalinga. Gausite tei singa ir greitą patarnavimą

J. NAMON

2418 West Marquette Rd.
(Or 67 Blvd.)
Arti Western Ave.
Tel. Prospect 8678

REAL ESTATE

C.P. SUROMSKIS CO.
INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE

Perkam, parduodam ir mainom namus, farmas taipgi ir visokius biznius.

Darbą atliekam greitai, pigiai ir gerai.

Kreipkitės:

3352 So. Halsted Str.
Tel. Boulevard 9641

NORĖDAMI

PIRKTI, PARDUOTI AR MAINYTI VISADOS KREIPKITĖS PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.

S. L. FABIONAS CO

INVESTMENTS INSURANCE REAL ESTATE

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parduodam Laivakortes.

E. J. HENIFF

REAL ESTATE

LOANS INSURANCE
General Contractor & Builder

Su tos rųšies reikalais kreiptes pas mane. Patarnavimas mandagiausis.

5710 S. Kedzie Avenue
Chicago, Ill.

Residencijos Tel. Prospect 5101 — Ofiso Tel. Prospect 5778

NAMŲ BARGENAI.

6312 S. Western Ave.

Kurie ieškote pirkti ar mainyti **NAMUS, LOTUS, FARMAS, BIZNIUS** ir t. t. Mes turime didelį pasirinkimą Namų Lotų, Marquette Parko kolonijoj ir po visą **SOUTH SIDE.** Kas ko reikalaujate, atsilankykite į musų **OFISĄ** visais reikalais, o visuomet busite užganėdintais ir pasiskirsite tą ką jus reikalaujate. Jei norite parduoti **NAMUS, LOTUS,** mes turime laukiančių pirkėjų.

Rozenski-Lemont & Co.
6312 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102

Užsimoka garsintes dienrašty "Drauge".

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.

3246-48 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

SPECIALIS PASIULIMAS
VYRŲ IR VAIKINŲ OVERKOTŲ
$20 IKI $55
NAUJIOSIOS MADOS
Geriausias Pasiulimas
Didelis Pasirinkimas
Daug Vertesnės Ne Kaip Kainuoja
Pritaikome Kiekvienam Vyrui
Turime Visų Saizų No 34 iki 50

PASINAUDOK PROGA ŠITO IŠPARDAVIMO

SPECIALĖ SALE ANT SIUTŲ

DEL VYRŲ IR VAIKINŲ AUKŠTOS RUŠIES, VĖLIAUSIOS MADOS HART SCHAFFNER IR MARX IR BOULEVARD BRAND GRAŽIAUSIŲ SIUTŲ.

$20 IKI $50

TAMISTA NIEKUR NERASI GERESNĘ VERTĘ UŽ ŠITĄ PRIEINAMĄ KAINĄ. PRITAIKOM KOŽNAM ŽMOGUI VISŲ SAIZŲ NO 34 IKI 50.

DIDELIS IŠSIRINKIMAS

Vaikų Siutų ir Overkotų, Įvairių Matarijų, Visokių Saizų.
TIKRI BARGENAI NO $7 IKI $19.

Kviečiame Visus Atsilankyti Busite Gražiai Patenkinti.

P. K. BRUCHAS — P. K. BRUCHAS

LAIKRODĖLIŲ! DEIMANTŲ! ŽIEDŲ!

DIDELIS PASIRINKIMAS
ĮVAIRIŲ AUKSINIŲ DALYKŲ.

Musų Tavorai Visados Naujausios Mados

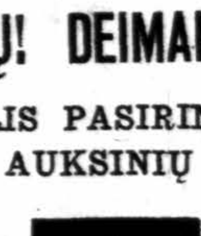

Musų Kainos Pigesnės Nekaip Kitur

Ateik į musų krautuvę išsirink gražių laikrodėlį arba deimanto žiedą. Mes jums patarnausime geriau. Busite patenkinti. Kreipkitės pas

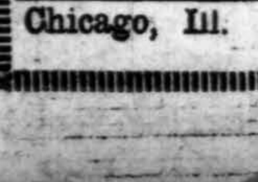

P. K. BRUCHAS
JEWELER
3321 South Halsted Street
Tel. Boulevard 9687

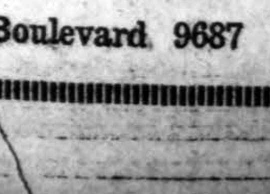

Chicago, Ill.

ĮVAIRUS KONTRAKTORIAI

Tel. Blvd. 9641
A. KAIRIS
Murimo ir budavojimo namu GENERALIS
CONTRACTORIS
Atsilankykite pas mane duosu gera patarima.
3352 So. Halsted Street
Chicago, Ill.
Home
3356 Lowe Avenue

BRIDGEPORT PAINTING & HARDWARE CO.

Malavojime, dekaruojame, kalsimuojame ir popieruojame namus. Padarome darba greitai ir pigiai. Užlaikome maliavu, popieru ir stiklu ir t. t.

3149 SO HALSTED ST.
Pres. Ramancionis
Chicago, Ill. Tel. Yards 7282

Armitage 6193
JACOBSON ROOFING CO.
General Roofing Contractor

Visi stogai egzaminuojami ir aprokavimai duodami veltui.

Mes taisome senus ir dengiame naujus stogus visokios rųšies. Musų trokai važiuoja į visas dalis miesto ir priemiesčius.

3 Prakiurimus Stoge Pataisome už $4.00

Visas Darbas Garantuojamas

2011--13 W. Division Str.

Telefonas Canal 5395
JOHN G. MEZLAISKIS
Generalis Kontraktorius,
statytojas ir senų namų taisytojas.
2319 West 24-th Street
Chicago, Ill.

Tamsta Gali But Sveikas

Ar sergate? Mes jums pagelbėsime. Patarimas dykai ar jųs čia gydysites, ar ne. Kokia yra jusų liga? Ar geri yra jusų inkstai — — turite strėnų skausmus? Ar turite skilvio ligą, gasų, rugštumų ir nesijaučiate gerai po valgio? Ar kenčiate nuo plaučių — turite su kraujais kosulį, krutinės skaudėjimą? Ar turite didelį persišaldymą, nemalonų kvapą? Ar turite hemoroidus ir fistulą? Ar kenčiate nuo rupturos? Ar turite ant veido spuogus, išbalimą ir mažai sveriate? Ar kenčiate nuo nervų — nemigė, pavargęs iš ryto, galvosukį, apsivėlusį liežuvį? Prašalinkit nervinguma — apsisaugokit neurastenijos, ji silpnina visus nervus. Nereikės jums daugiau kentėti — ateikite ir pasimatykite su mumis tuojau.

Daktarai Kopczynski ir Schweers

Ofisas
Tel. Haymarket 4376
1112-1114 Milwaukee Ave.
Viršui Hatterman ir Glantz Banko
Valandos 9-12 ryto, 2-5 po pietų, 6-9 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 12 dieną
Specialistai chroniškų, nervų, kraujo, odos ir šlapumo ligų.